Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ганай 1921 оной ...бриин 21-һээ гарана | № 69 (13864) | 1975 оной мартын 23, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. А. БАДИЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын албан захиргаанай, совет болон партийна организацинуудта олон жэлдэ аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө КПСС-эй обкомой секретарь Александр Алексеевич **Бадиевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1975 оной мартын 21.

...НГАЛТАДА ...ЭЛЭДХЭЛ

...СФСР-эй Верховно Соведые, тэрэшэлэн Буряадай ...Р-эй Верховно Соведые, мүн нютагай бүхы Соведүү... һунгахын тула 1975 оной июниин 15-най амаралтын ... һунгалта үнгэргэхэ тухай РСФСР-эй Верховно Сове... Президиумэй Указ, мүн Буряадай АССР-эй Верховно ...дэй Президиумэй Указ газетэнүүдтэ толилогдобо.

...нгалта. Энэ хадаа РСФСР-эй бүхы ажалшадай, тэрэ ... Буряад оронойнмнай бүхы ажалшадай ехэ һайндэр ... Манайда һунгалта бүхэн совет арадай һайндэр гэ... тоологдохо ёһоороо тоологдоно. Совет засагай дээдэ ...анда өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые һунгахадаа, совет ...д гүн зүрхэнһөө баярлажа, сэдьхэлээ ханахаһаа гад... нимэ нангин, иимэ ехэ эрхэтэй байһанаараа омогорхо...

...ртида, совет арадтаа КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хаяг... дашарамдуулан, РСФСР-эй Верховно Соведтэ, ...адай АССР-эй Верховно Соведтэ, мүн нютагай бүхы ...дүүдтэ депутадуудые һунгаха һунгалта ажалай болон ...тическэ тон ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэргэг... байна. Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, ... ондо хараалагдаһан, арадайнгаа ажахын түсэб бол... ...нь урид дүүргэһэнэйнь түлөө манай Россин Феде... КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Ми...нүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай ... туг барюулагдаһандань РСФСР-эй бүхы ажал... тэрэ тоодо Буряад оронойнмнай ажалшад баярлахын ... баярлана, омогорхохын ехээр омогорхоно. РСФСР-... Верховно Соведые һунгахын урда тээ болоһон иимэ ... ушарай дэмбэрэлтэй байхань дамжаггүй.

...най газетын үсэгэлдэрэй номерто Буряадай АССР-эй ...вно Соведые һунгаха һунгуулиин округууд тухай ...публикын Верховно Соведэй Президиумэй Указ толи...добо. Ингээд һунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэри эхил... РСФСР-эй болон БурАССР-эй наймадахи зарла... Верховно Соведүүдые һунгаһан сагһаа хойшо тэбхэр ... жэл үнгэрбэ. Тиихэдэ КПСС-эй XXIV съезд бо..., социалис Эхэ оронойнгоо экономическа, политиче... болон социальна талаараа хүгжэлтын, саашадаа арад... энхэ тэниглэн байдал улам бүри һайжаруулха ... түүхэтэ зорилгонуудые хараалһан байгаа. Тэдэ ...нуудые бэелүүлхын тула депутадууд бага бэшэ үүс... оролдолго гаргаа, нилээд ехэ юумэнүүдые хээ. Өөһэ... һунгуулиин округуудта арадайнгаа ажахын али бү... һалбаринуудые хүгжөөхэ, шухала асуудалнуудые ... хэрэгтэ депутадуудай үүргэнь, нэрэ хүндэнь ур... Тэдэнэр арадай ёһотой һунгамалнууд, бүрин эрхэтэ ... байһанаа харуулаашье, харуулнаашье, ха...

...һунгалтаһаа һунгалта хүрэтэр үнгэрөөшэ дүр... жэлэй турша соо РСФСР доторшье, тэрэ тоодо манай ... орон доторшье экономическа ба социальна талаар ... хубилалтанууд болоо. Шэнэ томо томо хэдэн ба...нууд бэелүүлэгдээ, бэелүүлэгдэжэшье байһаар. Түү... талаар тон богонихон дүрбэхэн жэлэй туршада ямар ...алтанууд бодхоогдооб, бодхоогдожо захалааб! Дуу... тооложо барахаар бэшэ гэжэ хэлээшье һаа, ехэшье ... болохогүй хэбэртэй.

...дэн жэшээнүүдые дурдалтай болоно. Хүүргын түмэр ...нүүдые бүтээдэг завод ЛВРЗ-гэй механическа цех, ...ийскын нугаһанай фабрика, малай комплексно хэдэн ...нууд шэнээр баригдаад, ашаглалтада оруулагдан... Гусиноозёрско ГРЭС, «Бурсельмаш» завод, Забай... ...патидай комбинат, Загарайн бройлерно (шубуу... фабрика баригдажа байнхай. Гаргуу ехэ удха ша... мүнөө үеын агуу барилга болохшо Байгал-Амарай ...гралиин бэелүүлэгдэжэ захалһаниинь гайхамшагта ... болоно. Энэ түмэр замые барилга хадаа манай ...бликын экономическа ба политическэ, социальна ба ... талаараа хүгжэлтэдэ туйлай ехэ нүлөө үзүүлхэ ... лабтай. БАМ — буряад арадай баяр, буряад ... омогорхол. Тэрэшэлэн һунгалтын округуудай оло... ушар манай республикын алишье талаараа урга... байһыень элеэр гэршэлнэ. Энээнэй урда тээхи һунгал... орходоо мүнөө аяар 13 округ нэмээ ха юм. БАМ-... баригдажа байһан газарта баһа шэнэ округууд бии бо... Энэнь ехэ һайшаалтай.

...спубликын арадай ажахын алишье һалбарине абажа ..., дүрбэн жэл соо тон ехэ хубилалта болоһон, түр... хүгжэһэн, урагшаа дабшаһан байха юм. Жэшээнь, ... онойхитой сасуулжа үзэбэл, дүрбэн жэл соо про... ...нна үйлэдбэри валовой продукциин талаар 39,4 ..., продукци худалдалгаар 45 процент ургаһан бай... ...эдэхи табан жэлэй эхилһэн сагһаа хойшо Буряад ...най бүхы промышленность 86 миллион түхэригэй ... түсэбһөө үлүүлэн бүтээн гаргаһан байха юм. ... ажахыдашье бага бэшэ хүгжэлтэ болоо. Дүрбэн ... соо хүдөө ажахын валовой продукци 7 процентээр ... Наймадахи табан жэлэй туршада жэл бүхэндэ дун...гээр 442 мянган тонно ороохо таряа хуряажа аба... һаа, юһэдэхи табан жэлдэ — 475 мянган тонно ... болонхой. Алибаа адууһа малай тоо толгойшье ..., ашаг шэмэньшье дээшэлээ. Экономическа хүг... ...гээл һайн талань гэбэл, олониитэ ажалшадай ажа... жэлһээ жэл бүхэндэ улам бүри һайжаржа, бэхи..., баян дэлгэр боложо байнхай.

...975 оной июлиин 15-да манай агуу ехэ Эхэ орон дотор ...гүй — бүхы союзна болон автономито респуб...нуудта, хизаарнууд болон областьнуудта, округууд ... районуудта, городууд болон тосхонуудта һунгалта ... байна. Энэ хадаа бүхы совет арадай һайндэр бо... Мүнөөнэй һунгалтын онсо илгаань юуб гэхэдэ, Эсэ... хамгаалгын Агуу ехэ дайнда совет арадай ила... ...30 жэлэйнь ойн гүйсэһэн гайхамшагта жэлдэ һунгал... байна бшуу. Тиимэ хадань совет хүнүүдэй шэнэ ... амжалтануудые туйлаха, үйлэдбэриингөө түсэбүү... ...абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ, ...С-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые нэрэтэй ту... бэелүүлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха бай... найдамтай.

...нөө һунгалтада эрхим һайнаар бэлэдхэхэ, эмхидхэ..., ...гүуламжын, партийно-политическэ хүдэлмэри ... далайсатайгаар ябуулха гээшэ тон ехэ удха шанар... Энэ һунгуулида бэлэдхэхэ, үнгэргэхэ талаар манай ...нтгаяа партийна, профсоюзна болон комсомолой ...изацинуудта баян дүй дүршэл бии болонхой. Тэрэ ... дүршэлөө бүрин хэрэглэхэ шухала. РСФСР-эй Кон...уцитай, БурАССР-эй Конституцитай, ажалшадай ...утадуудай Соведтэ һунгаха тухай дүримтэй нягта зо...улан һунгалта үнгэргэгдэхэ зэргэтэй. Тон харюу... олон янзын хүдэлмэри хэгдэхэ болоно. Жэшээлхэ... һунгуулиин комиссинуудые байгуулха, һун... участогуудые бии болгохо, депутадта кандида... дэбжүүлхэ, һунгагшадтай кандидадуудай уулзалга ..., һунгагшадай захяануудые зохёон бүридхэхэ ... бүхы хүдэлмэриие зүбөөр, саг соонь, һайнаар ... шухала.

...ФСР-эй ба БурАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, бү...нютагай Соведүүдтэ депутадуудые һунгалгын эмхитэй ...ар үнгэргэгдэхэ байһаниинь, түрэл Коммунис пар... [illegible] ...дамжаггүй.

ТҮГЭСХЭХЫ ЖЭЛЭЙ ГАБШАГАЙ АЛХАМ

Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ хонишон Цыпилма Модосоевна Нимаева эрхим түрүү ажалаараа нютагайнгаа зоной дунда хүндэтэй болоһон. Хони хурьгадаа тобир тарганаар адуулжа, гүрэндэ нооһо туушаха даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ шададаг. Тэрэнэй даадаг отарын хонишод үнгэрһэн жэлдэ 100 эхэ хониһоо 86 хурьга абажа, хонин бүриһөө 3 900 грамм нооһо хайшалаа бэлэй. Энэ отарын хонишод байгша он соо 100 эхэ хониһоо 91 хурьга абахаар шиидэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Ц. М. Нимаева.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

ТҮЛ АБАЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Зэдын аймагай ажахынууд хонидые гол түлэб марта һарада хурьгалуулдаг болоһоор 4—5 жэл боложо байна. Энэ хугасаада абаад харахада, хурьгадай гарзалалга нилээд үсөөрөө.

Оройн хурьга абажа тэнжээхэ онол арга зүбөөр хэрэглэхын тула эхэ хонидые искусственнаар үрэжүүлгэ богонихон болзорто, эмхидхэл һайнтайгаар, шанартайгаар үнгэргэхэ шухала байдаг. Үнгэрһэн намар эхэ хонидые үрэжүүлгэ аймаг дотор эмхитэйгээр үнгэргэгдэһэн юм. Тэрээнэй үрэ дүн мүнөө хурьга абалгын дээрэ харагдажа байна. Гэбэл мүнөө аймагай ажахынуудта байгаа 145 мянга гаран эхэ хонидой налн хоёр мянга шахууень хурьгалжа, 84.540 хурьган абтаад тэнжээгдэжэ байна. Даб дээрэ табан мянга шахуу хонид эхирлэжэ, һүрэгтэ ехэ нэмэлтэ болонхой.

Илангаяа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой отаранuудта хурьга абалган богони болзорто дүүрэжэ байна. Эндэхи 14.500 эхэ хонидой арбан мянгаһаа үлүүнь хурьгалжа, арба мянга табан зуугаад хурьган тэнжээгдэнэ. Бүхы 22 отаранuудта табан зуу гаран эхир хурьгад абтанхай. Үнгэрһэн жэлэй «зуутан» Дондок Бизяевич Семёнов, Радна Дампилов, нёдондо зуун эхэ хониһоо 92—95 хурьга тэнжээһэн хонишод Цыдендамба Галсанов, Ц-Д. Ринчинов, Михаил Юдин гэгшэдэй эрхилдэг отаранuудта хонин бүриһөө хурьга абажа ходорхо болонхой.

Мүн «Коммунизм» колхозой суута хонишод Социалис Ажалай Герой Г. Г. Цыремпилова, Н. Ч. Гомбоев, Д. С. Батуев гэгшэдэй отарачуудта эхэ хонидой хахадһаа бүлюунь хурьгаланхай. Жэшээнь, Гомбоцырен Гончиковна Цыремпиловагай отарын 606, эхэ хонидой 400-ниинь хурьгалжа, 607 хурьган абтаа. Эндэ хурьгалһан хонидой хахадынь эхирлэһэн байна.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой отаранuудта хурьга абалган урда жэлнүүдэйхиһээ һайнаар эмхидхэгдээ. Эндэ хурьгашад саг болзортоо эльгээгдэһэн, бүхы түхеэрэлгэ, хэрэгсэлнүүд бэлдэгдэһэн, үбһэ тэжээл асарагдаһан байгаа. Мүнөө Л. Н. Казанцевай, Д. Ж. Цыреновэй, Н. В. Колмаковой, Григорьевой отаранuудай эхэ хонидой хахадһаа үлүүгэйнь хурьгалаад, гарза хоролгогүйгөөр тэнжээгдэжэ байна.

Аймаг дотор нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 16 мянган хурьган үлүү абтаад, тэнжээгдэжэ байна. Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ аймаг дотор дундаа зэргээр зуун эхэ хонин бүриһөө 85 хурьга тэнжээхэ түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхын тула ажахы бүхэнэй хонишод социалис мүрысөөндэ оролсоод тэмсэжэ байна.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

Хяагтын аймагай хүршэ гурбан ажахынуудай — Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Родина» колхозуудай, Хүдэриин совхозой механизаторнуудай һүүлшын гурбан жэлэй ажалай дүнгүүдые сасуулжа үзэбэл, һонин юумэ обёорхоор. Эдэ ажахынууд бэе бэеһээ холо бэшэ оршодог, байгаалиин адли ярхэ байдалтай, мүн газар дайдынь хүрьһэн адлишаг юм. Теэд Хүдэриин совхозой тарлашад һүүлэй жэлнүүдтэ ороохо тарлакай бирагүй ургаса хуряана.

Энэ совхозой ажалшад эдэ гурбан жэл соо гектарай дундаа зэргээр 12,8 центнер таряа абахаар түсэблэһэн байгаа. Теэд совхозой таряашад түсэбөө бэелүүлжэ шадаагүй. Тэдэнэр энэ үе соо дунда зэргээр гектарай ороймоол 9,8 центнер ороохо таряа хуряагаа. Харин хүршэ Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Родина» колхозууд эдэ жэлнүүд соо гектар бүриһөө дунда зэргээр тус тустаа 15,6; 15,3 центнер ороохо хуряаһан байгаа.

Ямар шалтагаанһаа Хүдэриин совхозой ажалшад иимэ бирагүй ургаса хуряана гээшэб гэһэн асуудал хүн бүхэнэй толгойдо түрэхэ. Ороохо таряанай үндэр ургаса абахын тула алишье ажахыда бүхэли жэл соо ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана гээшэ ааб даа. Жэшээнь, үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэлгэ, наг шэбхэ гаргалга, саһа тогтоолго гэхэ мэтын харюусалгатайшье, хэрэгтэйшье ажал олон. Мүн баһа оньһон техникэ заһабарилха тон шухала ажал бии. Энэ ажалай саг болзортоо дүүргэгдэһэнһээ, тэрэнэй шанарһаа таряанай ерээдүй ургаса ехээр дулдыдаха. Тиимэһээ энэ жэлэй тарилгада бэлдэлгын ажалай тус совхоздо ямараар ябажа байһан тухай һонирхогдоо һэн.

Хүдэриин совхоз техникээр яһала һайн гэжэ хэлэхээр. Ерэхэ хабарай тарилгада 63 трактор хүдэлгэгдэхэ ёһотой юм. Тэдэнэй 32-ынь гэнжэтэ, бэшэнь мөөртэ трактор. Мүнөө 16 трактор заһабарилагдажа байна.

Совхозой түбэй отделениин техникэ ямараар заһабарилагдажа байнаб? Эндэхи гаражда дүтэлжэ ерэхэдэмнай, хоёр хүн нэгэ сеялкэ заһабарилжа байба. Үшөө нэгэ хүн хүдэлхэ ёһотой аад, үбдэшэнхэй. Тиимэһээ эдэ хоёр нүхэдэй гараар мартын 29 болотор отделениин бүхы техникэ заһабарилагдаха ёһотой болоно. Отделенидэ 13 сеялкэ бии. Мүнөө 4-ниинь лэ бэлэн. Үшөө 5 культиватор заһабарилагдахаар. Борнойнууд, сэхыень хэлэхэдэ, бултадаа бэлэн болгогдонхой, теэд үсөөдэнэ. Плугуудай олонхинь үшөө заһабарилагдаагүй.

— Техникэ заһабарилга унжагайржа байна даа, — гэжэ бригадир Фёдор Николаевич Зимерев хэлэнэ. — Шалтагаанууд олон. Нэгэдэхеэр, механизаторнууд үсөөдэнэ. Хоёрдохёор, хэрэгтэй запчастьнууд дуталдана. Харагты, энэ шэб шэнэхэн СЭП-3,6 түхэлэй хоёр сеялкэ һая асарагдаһан аад, үрэһэ тарааха оньһонойнь голнууд хухаршанхай. Теэд ондоо голнууд олдоногүй. Тиимэһээ мүнөө хабар эдэ хоёр сеялкэ миин байхань ха. Отделенидэмнай гэнжэтэ 11, мөөртэ 8 трактор бии. Тэрэнэймнай гэнжэтэ 4 трактор түбэй МТМ-дэ заһабарилагдажа байна. Нэгэниинь Шаралдайда капитальнаар заһабарилагдажа, бэлэн болоо. Мөөртэ хоёр трактор Улаан-Үдын аймагай Оронгын мастерскойдо абаашагдаа һэн. ДТ-54 түхэлэй нэгэ трактор һаяар заһабарилжа эхилхэбди. Бэшэниинь бэлэн болгогдоо.

Һүүлээрнь Баян-Булагай отделенидэ хүрэгдөө. Эндэ арбаад сеялкэ хэдэн плуг, культиватор нёдондо хабар орхигдоһон газартаа мүнөө болотор байһаар. Нёдондо жэлэй хабарай тарилгаһаа хойшо нэгэшье хүн эдэ машинануудай хажууда ошоогүй юм ха.

Эдэ бүгэдые хараад, совхозой ахалагша инженер Юрий Георгиевич Баженовтэ ажахын бусад отделенинүүдтэ техникэ хэр заһабарилагдана гэжэ хандабабди. Тэрэ нигэжэ харюусаа:

— Дунгын отделенидэ техникэ заһабарилга дүүргэгдэхэ дүтэлөө. Тракторнууд бэлэн болонхой, нэгэ хэды сеялкэ үлөө, Бага-Хүдэриин отделенидэ техникэ заһабарилга муу бэшээр ябажа байна. Хүдөө ажахын бүхы техникэ мартын 20—25 болотор, харин тракторнуудаа апрелиин 15-да заһабарилжа дүүргэхэбди.

— Иимэ богони болзорто бүхы техникээ заһабарилжа үрдихэ гээшэ гүт?

— Бүхы механизаторнуудаа энэ ажалда хабаадуулжа, дары дүүргээд орхихобди.

Ахалагша инженерэй энэ хөөрөө шагнажа байхадаа, толгойдом нэгэ бодол түрэхэдэл гэбэ. Һүүлшын гурбан жэл соо совхозой гэнжэтэ 34 тракторай 27-ниинь лэ хабарай тарилгада гарадаг байгаа. Харин тарилгын халуун хаһада 10-аад тракторынь эбдэрээд, миин байха ушартай болодог һэн. Шалтагаанинь эли ааб даа. Хабарай тарилгын дүтэлхэдэ, техникээ бэлэн болгохо һэдэлгэтэйгээр зарим нүхэд ехэтэ яаража, заһабарилгын шанар тухай мартадаг байгаа бшуу.

Нёдондо жэлэй таряа хуряалга абаад үзэе. Комбайнуудые заһабарилга нилээд унжагайрһан байгаа. Хүршэ ажахынуудайнгаа баян ургасаяа үдэр һунигүй хуряажа байхада, эндэхи таряашад һаял хуряалгаяа эхилһэн юм. Нигэжэ нобшорһоор ургасаяа саһа бороодо даруулжа, гектар бүхэнэй 3—3,5 центнер ороохо гээгээ. Энэмнай ёһотойл «яараад даараһанай» хойшолон болоно бэшэ гү?

Хүдэриин совхозой хүтэлбэрилэгшэд урда жэлнүүдэй гашуудалта ушарнуудые мартажа, техникээ эртээнһээ һайнаар заһабарилха хүдэлмэри эмхидхээгүй байһаар. Отделени болон механизаторнуудай дунда техникэ заһабарилгаар социалис мүрысөөн эмхидхэгдээгүй. Хабарай тарилгын эхилхэ саг дүтэлөө. Тиимэһээ хамаг хүсэ шадалаа техникэ заһабарилгада элсүүлхэ эрилтэ табигдана. Тиихэдэ заһабарилгын шанарта онсо анхарал хандуулха шухала.

Д. ГАРМАЕВ,
манай корр.

Хабарай тарилгада хэр бэлдэнэт?

УНЖАГАЙРҺАН ЗАҺАБАРИЛГА

АВИАТОРНУУД АМЖАЛТАТАЙ

Улаан-Үдын авиаторнууд түсэбтэ табан жэлые болзорһоонь урид амжалтатайгаар түгэсхөөд, байгша ондо ажалайнгаа эршые һуладханагүй. Январиин үйлэдбэриин түсэб нилээд үлүүлэн дүүргэгдэһэн. Тиихэдэ февраль һарадашье эрхим дүн туйлагдаа. Жэшээлхэдэ, түсэбһөө гадуур 2.280 пассажир, 67 тонно почто болон арадай ажахын элдэб ашаан зөөгдэһэн байна.

Олзо оруулха февралиин түсэб 138 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэгдөө. Улаан-Үдын авиаторнууд мартын түрүүшын үдэрһөө амжалта туйлажа эхилбэ. Түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ предприяти түсэбөө 10 хоногоор уридшалжа ябана.

— Агуу ехэ Илалтын 30 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахабди, — гэһэн уряа доро мүнөө авиаторнууд ажаллана.

И. ХРАПУНОВ.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИССИНУУДТА

Хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгада анхарал ехээр хандуулха

РСФСР-эй Верховно Соведэй Промышленностиин комиссиин заседани мартын 20-до Москвада болоо. «Ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудые саашадаа бүри ехээр бүтээн гаргалга хангаха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1971 оной сентябриин 15-най тогтоолые дүүргэхын тула Ставрополиин хизаарай нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй ябуулдаг хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Заседание комиссиин түрүүлэгшэ депутат В. И. Казаков хүтэлөө. Хизаарай нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүд КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, дээрэ дурсагдаһан тогтоолые дүүргэлтэ болгон, арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые бүри ехээр бүтээн гаргахын тула шухала эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһаар байна гэжэ Ставрополиин хизаарай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо З. К. Кардановай элидхэл, депутат О. С. Никитюгэй нэмэлтэ элидхэл соо, депутадуудай хэлэһэн үгэнүүд дотор тэмдэглэгдээ. Иимэ эд товарнуудые бүтээн гаргалга эмхидхэхэ асуудалнууд хизаарай, Карачаево-Черкесскэ областиин, городуудай ба районуудай Соведүүдэй сессинүүд, гүйсэдкомой заседанинууд дээрэ урда урдынхиһаа олоор зүбшэн хэлсэгдэдэг болонхой. Саг үргэлжын комиссинуудай эдэбхи дээшэлээ. 1970 онойхитой жэшэбэл, арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые бүтээн гаргалгын хэмжээн 1974 ондо нилээд нэмэһэн байна. 300 шахуу шэнэ түхэлэй эдлэл хэрэгсэлнүүд жэл бүри бии болгогдоно, нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгдэнэ.

Гэхэ зуура, хүн зондо шухала эд товарнуудые бүри ехээр бүтээн гаргахын, ассортиментыень үргэдхэхын тула бии байгаа нөөсэ арга боломжонууд Ставрополиин хизаарта үшөөл дутамагаар хэрэглэгдэнэ гэжэ заседани дээрэ тэмдэглэгдээ. Соёлой ба ажаһуудалай, ажахын хэрэглэлэй эд товар 1971—1974 онуудта бүтээн гаргаха гэжэ табан жэлэй түсэбөөр баталагдаһан даалгабаринуудые хизаарай промышленность дүүргээгүй.

Ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудые бүри ехээр бүтээн гаргахын тула эмхидхэлэй хүдэлмэреэ улам һайжаруулхыень комиссиин тогтоолоор Ставрополиин хизаарай Соведэй гүйсэдкомдо һанамжалан дурадхагдаа. Үйлэдбэриин бааза үргэдхэхэ, Ставрополиин хизаар доторхи албан зургаануудай харьяата предприятинуудта арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые бүри ехээр бүтээн гаргахын тула шухала түүхэй эдээр, материалнуудаар хангалгын асуудалнуудые хаража үзэхыень хэдэ хэдэн министерствэнүүдтэ һанамжалан дурадхагдаба.

• • •

РСФСР-эй Верховно Соведэй Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комиссиин заседани энэл үдэр болоо. Тэрэниие комиссиин түрүүлэгшэ депутат Р. Ф. Дементьева хүтэлбэрилбэ. Худалдаа наймаа, ниитын эдеэ хоол эмхидхэлгые һайжаруулхын тула Воронежско, Курганска областьнуудай нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй ябуулдаг хүдэлмэри тухай асуудал тус комиссиин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Воронежско облгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. А. Евстигнеев, Курганска облгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо В. В. Мирошниченко — элидхэлнүүдые, депутат И. И. Петров нэмэлтэ элидхэл хэбэ.

Хүн зоной хэрэглэмжэ хангаха хэрэгтэхи дутуу дунданuудые зайсуулхыень, розничнo худалдаа наймаанай түсэб, юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай продукцияа худалдаха түсэбэй дүүргэлтэ зайлашагүй хангаха хэмжээнүүдые абахыень Воронежско, Курганска областьнуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудта һанамжалан дурадхаа.

Хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай, студентнэрэй, һургуулиинхидай ниитын эдеэ хоол эмхидхэлгэ һайжаруулхын тула шухала хэмжээнүүдые абахыень Воронежско, Курганска областьнуудай территори дээрэ предприятинуудтай хэдэ хэдэн министерствэнүүдтэ комисси дурадхаба.

(ТАСС).

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ Москвадаа бусажа ерэбэ

Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин XI съездэдэ хабаадаха Советскэ Союзай Коммунис партиин делегацине толгойлжо ошоһон, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев мартын 21-дэ Будапештһээ Москвада ерэбэ.

Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. В. Русаков, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн А. М. Александров Москва ерэлсэ.

Нүхэр Л. И. Брежневые нүхэд А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд Б. П. Бещев, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд К. М. Боголюбов, Л. М. Замятин, Г. К. Цинев, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагшанар А. И. Блатов, В. А. Голиков, КПСС-эй ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилэгшын нэгэдэхи орлогшо М. И. Кувшинов, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагшын орлогшо Г. А. Кисилёв гэгшэд Киевскэ вокзал дээрэ угтаа.

(ТАСС).

ВСРП-гэй СЪЕЗД ДЭЭРЭ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Элидхэлнүүд ба документнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин XI съездын мартын 21-нэй үдэшын заседани дээрэ дүүрэбэ.

ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл тушаа түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ.

Съездын делегадууд ВСРП-гэй ЦК-гай тоосоото элидхэлые, Я. Кадарай түгэсхэлэй үгые һайшааба. Удаа тээнь съездын шиидхэбэри, ВСРП-гэй программна мэдүүлгэ бүгэдын дуугаар баталан абтаа, ВСРП-гэй хубилгагдаһан устав, ВСРП-гэй Центральна хиналтын комиссиин тоосоон [illegible] баталагдаа.

ПАРТИИН ХЭРЭГ—АРАДАЙ ХЭРЭГ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин XI съездын хүдэлмэриин табадахи үдэрынь ороной түүхэдэхи гайхамшаг ойтой тудалдаба. Табин зургаан жэлэй урда тээ — 1919 оной мартын 21-дэ Венгриин хүдэлмэришэн ангиин Совет Россин жэшээгээр засаг түрые гартаа абажа, Совет республика тогтооһон юм. Энэ үдэрые социалис Венгридэ жэл бүри национальна һайндэрэй ёһоор тэмдэглэдэг.

Түрүүлэгшээр һууһан — академик, Венгриин Коммунистнуудай партиин ветеран Иштван Фришш съездын мартын 21-нэй үглөөнэй заседание нээхэ зуураа, нигэжэ тэмдэглэбэ: Венгридэ Совет республика тогтоогдохо доо, коммунистнуудай толгойлдог хүдэлмэришэн анги арад зониие ерээдүйн гэгээн гэрэлтэ байдал тээшэ хүтэлжэ шадаха байһыень бүгэдэндэ харуулаа һэн.

Венгридэхи революциие Совет Росси һайшаан дэмжэһэн, тэрэнь В. И. Ленинэй телеграмма дотор найруулагдаһан юм. Бусад олон оронууд мүн лэ дэмжээ бэлэй. Гэхэ зуура, уласхоорондын империализм эндэхи революциие дараһан байгаа гэжэ И. Фришш үргэлжэлүүлэн хэлэбэ.

Совет Арми гитлеровскэ Германиие бута сохижо, венгер арадта сүлөөтэ байдал мүн лэ олгоо. Хүдэлмэришэн анги засаг түрые дахин гартаа абаһан байна.

СОВЕТ-ФРАНЦУЗ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын, Франциин Премьер-Министр Ж. Ширакын хоорондохи хөөрэлдөөнүүд мартын 21-дэ Кремльдэ боложо үргэлжэлөө.

Политическэ, худалдаа наймаанай-экономическа ба бусад асуудалнуудаар совет-француз харилсаа холбоое саашадань хүгжөөлгын хэрэгүүд шухалада тоологдон зүбшэлэгдэбэ.

Совет-француз харилсаанай гол үндэһэ һуури [illegible] нэгэн болохо экономическа холбоо барисаа үргэдхэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Худалдаа наймаанай, промышленностиин, эрдэм болон техникын, хүдөө ажахын талаар хоёр ороной хоорондын, али али талада ашагтай туһатай холбоо барисаа хүгжөөхэ тодорхой зарим шэглэлнүүд зүбшэн хэлсэгдэбэ. Хоёр талын ехэ удха шанартайда тоолодог, удаан болзортой, ехэ ехэ проектнүүдые бэелүүлгын ябаса шэнжэлэгдээ.

Хөөрэлдөөнүүд совет-француз харилсаанай удха шэнжэдэ харюусахаар хани ёһоной, тодорхой, оршон байдалда үнгэрхэ байна.

* * *

Франциин Премьер-Министр Жак Ширак мартын 21-дэ «В. И. Ленинэй Кремльдэхи кабинет ба байра» гэжэ музейдэ орожо хараба.

Франциин правительствын толгойлогшо тиигэһэнэй һүүлээр Зэбсэгүүдэй палатын коллекцинүүдтэй танилсаһан, Гүрэнэй түүхын музейн «Новодевичий монастырь» гэжэ филиалда, Гүрэнэй Третьяковско галерейдэ ошожо хараһан байна.

• • •

Франциин Республикын Премьер-Министр Жак Ширак энэл үдэр СССР-эй правительствын хүндэлэлэй [illegible] Москвадахи Франциин посольство сайлалга хээ.

Совет талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, нүхэд А. А. Громыко, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский болон бусад тушаалтад сайлалгада байба.

Хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн сайлалгын үеэр Ж. Ширак, А. Н. Косыгин үгэнүүдые хэлэжэ, хундаганууды үргөө.

• • •

Франциин Республикын Премьер-Министр Жак Ширак орон соогуур ябахаяа мартын 21-дэ Москваһаа мордобо. Эрхүү, Братскда [illegible]

БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАД

УЛААН ТУГАА АЛДАХАГҮЙГӨӨР...

Манай совхозой ажалшад юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы жэлые ажалай бага бэшэ амжалтануудтайгаар үнгэргөө. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг ажахыдамнай һаяхан барюулагдаһаниинь энээниие гэршэлэн харуулна. Табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ талаар колхоз, совхозуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ манай коллектив шалгаржа гараһан байна. «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн нэрэ зэргэ совхоздо олгогдожо, мүн КПСС-эй Сэлэнгын райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа һэн.

Табан жэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэлдэ гүрэндэ мяха худалдаха түсэб 105,7 процент, һү 105,4 процент, нооһо — 100,9 процент дүүргэгдөө. Бүхы түрэлэй малай тоо толгой олошоруулха түсэб үлүүлэгдэһээр байна. Үнгэрһэн жэлдэ мал ажалай продукци абаха ба гүрэндэ худалдаха түсэб гансашье дүүргэгдөө бэшэ, мүн урзанда жэлэйхидэ орходоо нилээд дээшэлһэн байна.

Табан жэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэлдэ туйлагдаһан амжалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, совхозой үйлэдбэриие хүгжөөхэ талаар бии байгаа арга боломжонууд тухай дурдахаар. Юуб гэхэдэ, эдэ бүгэдые элирүүлжэ, бодото ажал дээрээ хэрэглэжэ шадаал һаа, урагшаа дабшаха байнабди. Илангаяа байгша ондо ажахымнай урда ехэ зорилгонууд хараалагдаад байна. Энэ жэлдэ совхознай 15000 центнер һү, 7000 центнер мяха, 2050 центнер нооһо гүрэндөө худалдаха ёһотой. Ажахын малшад мүнөө жэлдэ зуун үнеэн бүриһөө 90 тугал, 100 эхэ хонин бүхэнһөө 92 хурьга түлжүүлхэ, үнеэн бүриһөө 2500 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 3,6 килограмм нооһо хайшалха уялга абанхай. Гүрэндэ һү, мяха худалдаха табан жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ бүхы арга боломжонууд манайда бии.

Адууһа малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ манай эгээн шухала хэрэг. Энээниие шиидхэжэ шадаа һаа; совхозойнгоо экономико саашадань һайжаруулхабди гэжэ бидэнэр ойлгонобди. Мүнөө дээрээ продукцимнай өөрынь үнэ сэн ехэ байһаар. Энэмнай нэн түрүүн тэжээлэй үнэ сэнгэй ехэ байһанһаа болоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ тэжээлэй бааза байгуулхын тула ехэ юумэн хэгдөө. Энээнэй ашаар нёдондо өөһэдынгөө сабшалан дээрһээ 48500 центнер үбһэ хуряагаа һэмди. 1973 онойхидо орходоо 8 мянган центнерээр ехэ болоно. Тиигэбэшье бии байгаа малдамнай энэ тэжээл үшөөл бага гээшэ.

Үбһэ ногооной ургаса саашадань дээшэлүүлхын тула сабшалан дээрээ бүри ехэ хүдэлмэри хэхээр хараалагдаба. Илангаяа олон жэлэй ногоо тарилгые үргэдхэхэ байнабди. Мүнөө совхоздомнай 700 гектарта олон жэлэй ногоон таригданхай. 200 гектар дээрэһээнь үрэһэ хуряажа абаха аргатай болообди. Тиимэһээ саашадаа өөһэдтөө ургуулһан ногооной үрэһөөр тарилгаяа үргэдхэхэ байнабди. Тэрээнһээ гадна энэ жэлдэ 300 гектарта олон жэлэй ногоо тарихаар хараалнабди.

Тэрэшэлэн малай бэлшээри һайжаруулха тушаа хэмжээнүүд абтана. Ерэхэ зундаа Вершинскын, Ехэ-Цагаанай һаалиин фермэнүүдтэ 120—120 гектар һайжаруулагдамал бэлшээри хэрэглэгдэхэ юм. Жэшээнь, Ехэ-Цагаанай фермын малай зуһадаг газарта дүтэ ехэ намаг байһан юм. Тэрэниие хатааһанай һүүлээр уһалуурнин ханааб татагдаа. Мүнөө тэндэ хаалта баринхайбди. Энэ жэлдэ тэрэниие үндэһөөрнь һайжаруулха культур-техническэ хүдэлмэри хүсэдөөр ябуулагдаха. Мүнгэ зөөришье һомологдонхой.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ороохо тараанай ургаса бага абтана. Тиимэһээ үнэ сэн ехэтэй тарян талханай зүйл ондоо тээһээ асарха баатай болонобди. Эндэ сагай уларил ехээр нүлөөлһэн байха юм. Теэд тэрээндэ бүхы дутагдалаа тохохонь буруу. Нютагай эрхэ байдалда зохихо агротехникэ наринаар баримталагданагүй. Газарай элдүүрилгэ һайн гэхын аргагүй. Тараалан дээрэхи хүдэлмэриин болзор алдагдадаг. Орооһото ургамалнуудта минеральна үтэгжүүлгэ бага оруулагдана. Энэ жэлдэ тараанай таригдаха 1000 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулхаар шиидээбди. Силосэй ургамалнуудые һайнаар ургуулхын тулада отделени бүхэндэ тусхай звенонууд байгуулагдаад, хэрэгтэй техникээр хүсэд хангагданхай. Эдэ звенонууд даалгагдаһан газар дээрээ бүхы хүдэлмэреэ хэхэ уялгатай. Кукуруза тариха 700 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулхабди.

Үбһэ ногооной ургаса һайжаруулхын тулада сабшалан дээрээ ехэхэн хүдэлмэри хэхээр хараалнабди. 750 гектар сабшалан минеральна үтэгжүүлгээр шанаржуулагдаха. Мүнөө тошон халяахын хажуугаар сабшалан сэбэрлэхэ, наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри ябуулагдана.

Малшадай ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд абтана. Жэшээлхэдэ, Ехэ-Цагаанай һү һаалиин фермэдэ 300 үнеэдэй байра шэнээр барихаар хараалагдана. Бүхы хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулагдаха юм. Шанаада 400 үнеэдэй байха оньһожоруулагдамал комплекс байгуулагдахаар түсэблэгдэнэ. Мүнөө энэ байрада орохо һайн үүлтэрэй эмэ хашарагууд түлжүүлэгдэжэ байна.

Гүрэндэ туранхай мал олоор худалдажа, совхознай ехэ олзоёо алдана. Тиимэһээ үхэрнүүдые шахан таргалуулха тусхай байра Сүдэтэдэ түхеэрэгдэжэ, тэндэ мал уһалха, байра сэбэрлэхэ хүдэлмэри оньһожоруулхаар хараалагдана. Мүн хонидые шахан таргалуулха зунай байра Сэлэн-Дүүмэ һууринда баригдаха юм.

Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ совхозой коллективэй хэхэ, бүтээхэ юумэн ехэ гэжэ эдэ бүгэдэһөө харагдана. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын энэ Улаан тугые алдахагүйн тулада бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ гээшэ коллективэймнай нэрэ хүндын хэрэг мүн. Энээнэй түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохобди.

А. ГУСЕВ,
Сэлэнгын совхозой директор.

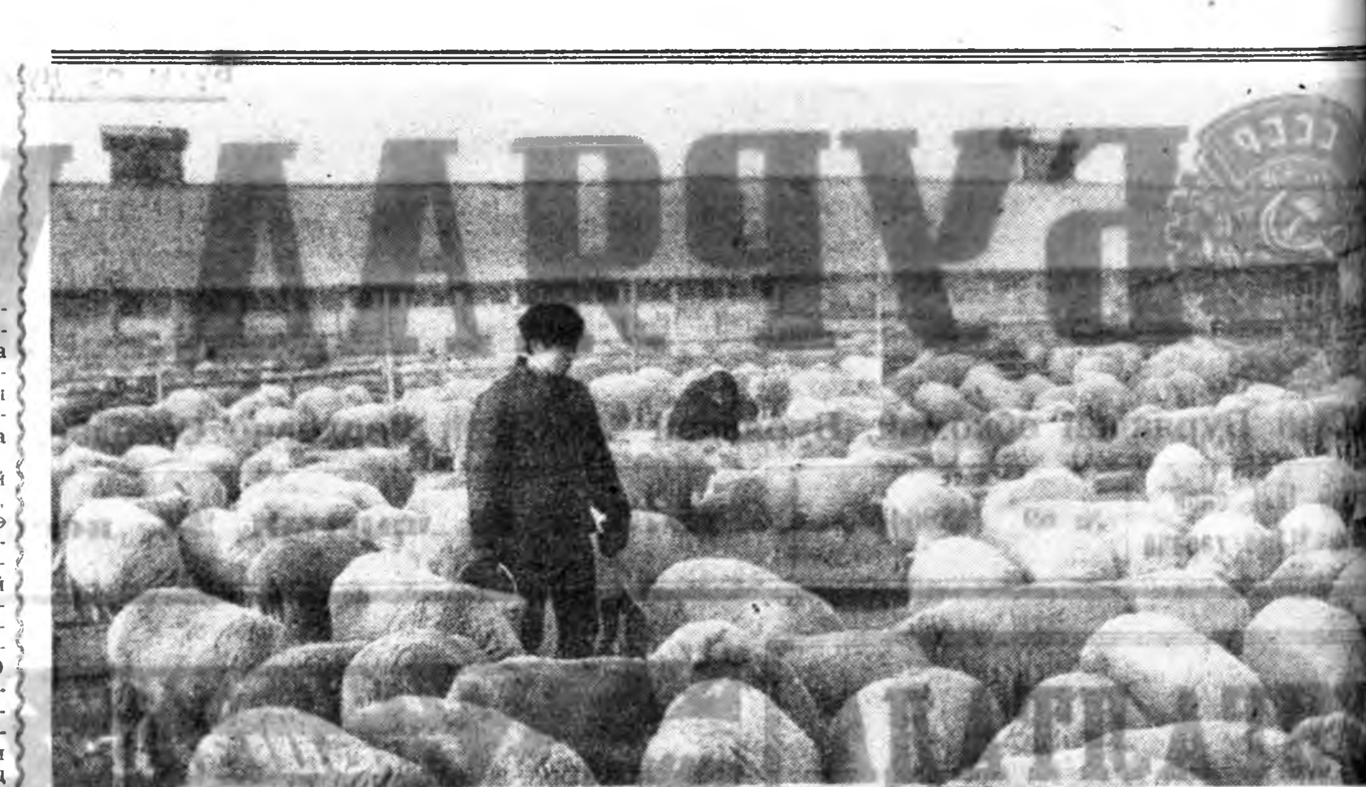

СЭЛЭНГЫН СОВХОЗОЙ ЭРХИМ ХОНИШОДОЙ НЭГЭН ЦЫРЕНДОРЖО ШИНДАКОВ ХАНИ НҮХЭР СОФЬЯ БАНЗАРАКЦАЕВНАТАЯА ХОНИДОО ЭДЕЭЛҮҮЛЖЭ БАЙНА. МҮНӨӨ Ц. ШИНДАКОВ МОСКВА ХОТО МОРДОНХОЙ. ИЛАЛТЫН ТУГАЙ ДЭРГЭДЭ ТЭРЭ ДҮРЭ ЗУРАГАА АБХУУЛХА ЮМ.

△ ▽ □

СЭЛЭНГЫН СОВХОЗОЙ ҺААЛИШАД ГАЛИНА КОПЫЛОВА, МАРИЯ БУДАЕВА, НАДЕЖДА ТАДВАШКИНА, РАИСА ЦЫБИКОВА.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭРХИМ ОТДЕЛЕНИИ[Н] ЭРХИМ ЭРХИЛЭГШ[Э]

Жабартай хүйтэн үглөө. Үүлэнэй хоорондуур наран элшэеэ сасана. Ажалай үдэр эхилэнхэй. Ногоон газик Сэлэнгын совхозой Билюутын отделениин конторын үүдэнэй хажууда зогсобо. Табяад наһанай, сэбсэгэр сагаан шарайтай, сэрэгэй янзаар шаб гэмээр хубсалһан хүн машинаһаа бууба. Энэ нүхэрнай Билюутын отделениие эрхилэгшэ Дондок Бадмаевич Дашиев гээшэ. Хойшолуулашагүй бүхы асуудалнуудые шиидхээд, тоо бүридхэгшэдэ хандаба:

— Хэн нэгэнэй намайе һураа һаань, малшадта эшоо гэжэ хэлээрэйгты.

Машина һүүлшын дабаан дээрэ гараад, хада руу хүнгэхэнөөр гүйнэ. Дондок Бадмаевич хоридохи үбэлжэлгээ ажалша малша нүхэдтэеэ хамта үнгэргэжэ байһандаа сэдьхэл дүүрэн хэбэртэй. Үйлэдбэриин хуби заяа шиидхэжэ байһан хүнүүдтэй нэгэн хамта ажабайдалай гүн соо байжа дадашанхай. Найман жэлэй саада тээ совхозой эгээ ехэ отделениие эрхилэгшээр, мүн агитатораар томилогдоходоошье энэ һайн заншалаа орхёогүй юм. Үглөөгүүр эртэ, ажалай эхилхын урда тээ бригада, фермэ, отара дээгүүрээ ябажа, ямар юумэнэй хэгдэжэ байһаниие харадаг, шалгадаг, хүнүүдтэй хөөрэлдэдэг, эдэнэй гүйлтa эрилтые анхаралтайгаар шагнадаг, һанал бодолоо андалдадаг.

—Тэрэ Билюутэдэ яһала юумэ хэһэн, хүн зондоо хүндэтэй юм. Тэрэ ажахые эрхилхэ дүршэлтэй, ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, өөртөө, мүн ажалшадтаа эрилтэ ехэтэй, алибаа хүдэлмэриие саг соонь бүтээхын тула эсэшэ сусашагүй оролдодог шударгы коммунист юм. Гүрэн түрэмнай энэ нүхэрэй үнэн сэхэ ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, «Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар, хүндэлэлэй олон грамотануудаар шагнаһан байха,—гэжэ Сэлэнгын совхозой парткомой секретарь Пурбо Чойлокович Базаржапов тэрээн тухай тобшохоноор хэлэбэ.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг отделени һү һаалгааршье, нооһо хайшалалгааршье, абтаһан хурьгадые бүрин бүтэнөөр томо болгохо, мяха үйлэдбэрилхэ ба барилгын талааршье совхоз, аймаг дотороо түрүү зэргэдэ ябана.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Шанаа гэжэ газарта хэдэн зуун эбэртэ бодо малай багтаамжатай комплекс баригдаа, электрын галай элшэ хүсөөр үнеэдые һааха аппарадууд, шэбхэ шабааһа арилгаха транспортёр, автопоилка, тэжээл бэлдүүлхэ цех түхеэрэгдэһэн. Юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хонидой зургаан байра, үрэмдэгдэһэн 16 худаг, малшадай байха 18 гэр баригдаа.

Һаамхай үнеэдэй тоо толгой эли бодо олошороо. Мүнөө эндэмнай һайн үүлтэрэй гурбан зуу гаран үнеэд тоологдоно. Отделениин отаранууд дээрэ 20 мянга гаран хони, хурьгад бии. Тиин хонин ажал энэ совхозой эгээл олзотой һалбари юм. Үнгэрэгшэ жэл Билюутын отделениин отарануудай хонишод барандаа зуун эхэ хонин бүриһөө зуу, зуу гаран хурьгадые абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна. Жэшээлхэдэ, Ажалай Улаан Тугай орденто Анатолий Михайлович Акулов зуунһаа — 130 хурьга, Ленинэй орденто Валетина Гончиковна Романова зуунһаа — 111 хурьга, ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой гэшүүн, залуу хонишон Цырендоржо Шиндаков зуунһаа — 144 хурьга абанхай. Иимэ бүхэриг бэрхэ хонишод Билюута нютагта олон. Хонишод Шиэнин Очиртаров, Василий Чойжамсуев, Доржи Дашиев, Эзэр Найданов гэгшэд мүн лэ магтаалтай. Тэдэнэр мүнөө бүришье эршэтэй шангаар, амжалтаяа арьбадхан ажаллана. Зэдын аймагай бэрхэшүүлтэй мүрысэнэ.

— Иимэ амжалта юугээр тайлбарилагданаб? — гэһэн асуудалтай Дашиевта хандахада:

— Нэн түрүүн манай хонишодой үнэн шударгы ажалай ашаар туйлагдаа. Хонишоднай ажалда дуратай, үнэн сэхэ, мүн гүрэн түрын урда ехэ харюусалгатай байһанаа ойлгодог. Нэгэтэ бусад аймагуудһаа ерэһэн айлшад Акуловай, Романовагай, Шиндаковой отарануудта ошожо, тэдэнэй ажалаар һонирхобо. Олон хурьгадые абадаг хадаа тэдэнэр ямар нэгэн онсо дүй дүршэлтэй байгаа ёһотой гэжэ һанаһан байгаа ха. Тиихэдэнь жэшээ абамаар һайн гуримтай, ажалай баян дүршэлтэй, жаяг заршамтай байбад. Теэд нарин нягта гурим гээшэмнэй зүндөө тогтоогдодоггүй ха юм. Ямаршье амжалта, оролдолгоһоо эхитэй, — гэбэ.

Зарим хонишодой хүдэлмэридэ дутагдалнууд үшөөл үзэгдэнэ, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ арга боломжонууд бии байһаар. Тэрэ гэзэгдэжэ ябаһан хонишодой, һаалишадай ажал харадаг, гээгдэлэйнь шалтагааниие шэнжэлэн тодолоод, тэдээндэ али болохо туһаламжа үзүүлдэг юм.

...Вершинскэ үүлтэртэ фермын улаан булан. Эндэ дулаан, аятай зохид. КПСС-эй Буряадай обкомой, Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй Сэлэнгын райкомой, аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотанууд шэлэгдэһэн витринэдэ табигданхай. Социалис уялга лозунг болон плакадууд, дамжуулгын хэдэн Улаан тугууд, вымпелнүүд ханадань үлгөөтэй байна. Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ туйлаһан амжалтануудайнгаа түлөө, мал ажалай продуктнуудые ехээр абажа, уялгануудаа дүүргэхэдээ, ажалай шэн габьяа харуулһанай түлөө эдэ шагналнуудые абаһан һаалишад болон хүдэлмэришэд сүлөөтэй сагтаа эндэ суглардаг, амардаг юм.

— Бултадаа сугларба гүт? Тиигээ һаа ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө эхилэе, нүхэдүүд! — гэһээр Дашиев отделениин коллективэй хүдэлмэриин түсэб дэлгэбэ. 1975 ондо туйлагдаха юумэн тэрээн соо тодорхойлогдонхой.

Эндэ байгшад дүтэ һуужа, дэлхэй дээрэ, манай орон дотор, аймагта, совхоздо болоһон һүүлшын үйлэ хэрэгүүд тухай тэрэнэй үдха түгэс хөөрөөе ехэ анхаралтайгаар шагнана.

— КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалга тухай таанар [...] мэдэнэт, — гэжэ До[ндок] Бадмаевич хөөрөөгөө [...] — Мүнөө манайда бии [...] һан бүхы юумэн, үгл[...] бидэнэй туйлаха [...] өөһэдһөөмнай, манай [...] хэлһээ, харюусалгын [...] рэл ба журамһаа дулд[...] Бүхы юумэн маанадай [...] та байна. Тиимэһээ бид[...] дынхидэй жэшээгээр [...] һарануудташье һү ехээр [...] ха ёһотойбди.

Үбэлэй үедэ малай [...] шэмэ дээшэлүүлхэ, [...] тоо толгой олошоруулх[а] [...] шэ бэлэн хэрэг бэшэ [...] даа. Шэрүүн хүйтэнэй [...] малаа һайнаар харууһа[...] тулада ехэ хүсэ шадала[...] гаха хэрэгтэй. Иимэл [...] түсэбөөр хараалагда[...] орходо ехэ һү, мяха, [...] абажа болохо бшуу.

Сэлэнгын совхоз [...] республикын томо [...] нуудай нэгэниинь мүн. [...] үбэлжэлгын үедэ созх[...] отара болон фермэнүүдэ [...] мянга шахуу мал, тэрэ [...] 800 үнеэд бии.

Нүхэд малшад, таанар [...] ажал хэрэгэй амжал[...] шиидхэхэ гээшэт. Хэ[...] Вершинскын фермын дүн[...] дые хаража үзөө һаа, [...] самаар баримтануудые [...] хош. Гансал һүүлшын [...] нүүдтэ һү һаалгань 1,5 [...] хин ехэ болоо, тиихэдэ [...] мэдэ хүдэлдэг һаали[...] мээгүй юм. Тус коллект[...] һү абаха жэлэйнгээ да[...] риие болзорһоонь урид [...] тэй түрэтэйгөөр дүү[...] ниие магтамаар. Гү[...] 3539 центнер һүн туша[...] Манай отделени жэлэй [...] риһаа гадуур 135 цен[...] мяха худалдаа.

Совхознай һү һааха, [...] далдаха жэлэй түсэбые [...] зорһоонь урид дүүргэ[...] Совхозой малшад дүрб[...] тодорхойлхы жэлдэ түс[...] гадуур 1400 центнер, [...] тоодо Вершинскэ фе[...] коллектив 500 центн[...] гүрэндөө худалдаа.

Түгэсхэхы жэлэй т[...] шын һарадашье ам[...] нууд туйлагдаа. Верш[...] фермэдэ ажалай ал[...] лын туг намилзана. [...] һарын мүрысөөнэй дү[...] Социалис Ажалай Геро[й] [...] дежда Тадвашкина [...] һээр. Тэрэнэй ажалай [...] дарь дээрэ 1977 он [...] байна. Һаалишад Рая [...] кова, Мария Нимаева [...] бусад энэ нүхэрһөө [...] абажа, эрхим һайнаар [...] дэлнэ.

Дондок Дашиевай [...] зой ажалшадай толото[...] жалтанууд тухай мэдэ[...] мүрысөөндэ илагшады[...] лэжэ байха үедэ мал[...] баяртай хухюун нюур [...] нуудые хаража байха[...] зохид байгаа һэн.

— Түрүү зэргэдэ [...] гээшэ бэлэн бэшэ. Ту[...] наараа һанаагаа амар[...] лохогүй, хододоо эрхи[м] [...] наар, эршээ һулаpуул[...] урагшаал дабшаха [...] бидэнэй урда табигда[...] гэжэ хэлээд. Дондок Ба[дмае]вич хөөрөөгөө сэдьхэл [...] рэн түгэсхөө һэн.

Р. БАЛДА[...]
манай ко[...]

БАЯН УРГАСЫН ЭЗЭН

Михаил Иванович Шевченко хэдэн жэл удаагуур Хүрбын совхозой нэгэдэхи отделенидэ луговодоор ажаллана. Энэ хугасаа соо тэрэ сабшалан уһалха, ургасыень дээшэлүүлхэ нилээд ехэ дүршэлтэй болонхой юм. Мүнөө тэрэ 408 гектар сабшалан даажа абаад, үрэжэлыень һайжаруулха хүдэлмэри ябуулна.

Звенодо нэгэ трактор даалгагдажа үгтэнхэй. Тиихэдэ эндэ гурбан хүн хүдэлнэ. М. И. Шевченко тракторта хүдэлнэ. Тэрэнэй туһалагша Георгий Васильевич Мартынов мүн лэ шухала даабари дүүргэдэг.

М. И. Шевченкын даадаг звено байгша ондо 7.630 центнер үбһэ абаха түсэбтэй һаа, 9.400 центнер эрхим шанартай үбһэ хуряажа абахаар шиидэнхэй. Ингэжэ сабшалангай гектар бүриһөө 23 центнер үбһэ сабшажа абаха болоно.

Звеногой гэшүүд даажа абаһан сабшалан дээрээ нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. 8 гектар талмайн һөөг бургааһан сэбэрлэгдэһэн, 2 километр утатай хашаа сабшалангые тойруулжа баригдаһан, 1.000 һургааг бэлэдхэгдэһэн, 120 мянган кубометр тошон халяагдаһан, 600 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаһан. 3 километр утатай ханааб малтагдаһан, 150 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаһан байна.

Д. ДОРЖИЕВ.

Хори.

МҮРЫСЭН ХҮДЭЛЬЭНЭЙ АШААР

Манай түрэл Коммунис парти, Совет гүрэн социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ тон ехэ анхарал табина. Хүдэлмэришэд, хүдөө ажалшад дундаа мүрысэн хүдэлхэдөө, бага гаргашатайгаар ехэ продукци гаргажа, Эхэ оронойнгоо экономикые түргэнөөр хүгжөөхэ гэһэн гол зорилго урдаа табина бшуу.

Манай Тимлюйн цементын заводой хүдэлмэришэд оронойнгоо барилгануудта хэрэгтэй материал һайн шанартайгаар, ехээр үйлэдбэрилэн гаргахын тула ехэ оролдодог байха юм. Бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхын, оньһон техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула шабадари мэргэжэл хэрэгтэй болодог. Тиимэһээл заводоймнай хүдэлмэришэн бүхэн хаба шадалаараа, дундаа мүрысэн ажаллана.

Цемент һайн шанартайгаар, ехээр үйлэдбэрилэн гаргахын тула хэдэн арбаад оньһон түхеэрэлгэнүүдые минута соошье миин байлгангүйгөөр ашаглаха хэрэгтэй бологдоно. Жэшээлхэдэ, клинкер галдадаг пеэшэниие һайнаар хүдэлгэжэ шадабал, часай туршада 22—23 тонно продукци гаргажа болохоор юм. Теэд манай зарим машинистнүүд часай туршада 21,3—21,5 тонно продукци гаргадаг байха юм. Энэ баримта хараад үзэхэдэ, манай заводой зарим хүдэлмэришэд оньһон техникынгээ арга боломжые хүсэдөөр хэрэглэжэ шаданагүй бшуу даа. Тиигэжэ гээгдэлдэ орохо. Һайн шанартай продукци ехээр үйлэдбэрилэн гаргаха хэрэгтэ һаад хэнэ.

Клинкер галдадаг пеэшэнэй машинист С. Н. Тарабукин часай туршада 23 тонно, энээнһээшье ехэ продукци гаргадаг байха юм. Тэрэ пеэшэнэйнгээ хажууһаа халташье холододоггүй. Продукциингаа шанарыень наринаар шалгажа байдаг. Галдагдаһан шабар лабораторидо абаашаад, приборнуудаар өөрөө хаража үзэдэг. Дутагдалай байгаа һаань саг дары усадхажархидаг. Январь һарын даабариһаа гадуур 40 тонно продукци гаргажа, тэрэ түрүү һуури эзэлээ һэн.

Клинкер галдадаг пеэшэниие бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула мэргэжэл шадабари, дүй дүршэл хэрэгтэй болодог. Сидор Тарабукин арбан табаад жэл манай заводто хүдэлжэ, нилээд баян дүршэлтэй болоһон хүн юм. Ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Тиимэһээл клинкер галдадаг пеэшэнээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, һайн шанартай продукци ехээр үйлэдбэрилэн гаргажа шадана. Тэрэнэй даадаг бригадын коллектив үнгэрһэн жэл соо 44.500 тонно продукци гаргаха даабарии 44.660 тоннодо хүргэһэн байха юм. Хүн бүридөө 15.104 тонно продукци гаргадаг болоо. Нэгэ тонно клинкер үйлэдбэрилхын тула 240 килограмм түлишэ, 24,2 киловатт-час электрын элшэ хүсэ гаргашалжа, һайн үрэ дүн туйлана. Энэ бригадын коллектив үдэрһөө үдэртэ улам эршэтэйгээр ажаллажа байнхай. Түгэсхэхы жэлэй даабари болзорһоонь урид декабриин 25-да дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 500 тонно клинкер галдахаар шиидэнхэй.

Минии хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив үниинһөө хойшо С. Н. Тарабукинай бригадын хүдэлмэришэдтэй мүрысэнэ. Бидэнэр һара бүри ажалайнгаа дүн гаргадаг, тэрэнээ сасуулжа үзэдэг байнабди. Үнгэрһэн жэл соо манай бригадын хүдэлмэришэд зургаа дахин С. Н. Тарабукинай бригадын коллективые мүрысөөндэ булижа гараһан юм. Минии хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр СССР-эй Барилгын материалнуудай промышленностиин министерствын болон профсоюзай ЦК-гай мүнгэн шангаар урмашуулагдаһан байна. Бидэнэр үнгэрһэн жэлэй даабариһаа гадуур 683 тонно продукци гаргаһан зомди. Байгша оной даабариһаа гадуур 700 тонно продукци гаргахаар шиидэнхэйбди.

Энэ ехэ хараа зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула манай бригадын хүдэлмэришэд оролдохо болоно даа. Социалис мүрысөөндэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадаха, оньһон техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэй.

Жэшээлхэдэ, манай эрхим машинист С. Н. Тарабукин пеэшэнээ түргэнөөр һаадгүйгөөр ябуулжа, халаан соогоо 184 тонно клинкер галдаха, жэлэй туршада пеэшэнээ 290 сүүдхэ соо хүдэлгэхэ гэһэн шиидхэбэри гарганхай. Урдаа табиһан энэ хараа зорилгонуудаа бэелүүлжэ шаданашье. Ажалай түрүүшүүлэй хойно орохогүйн тула манай бригадын хүдэлмэришэд ехэ оролдолго үүсхэл гаргажа байна. Бидэнэр халаан бүрингөө даабари 3—4 тонноор үлүүлэн дүүргэнэбди. Мүрысөөнэй дүн һара бүри согсолжо, хэнэй ямараар хүдэлжэ байһан тухай олондо мэдээжэ болгонобди. Хүдэлмэришэд шадабари мэргэжэлээ туршалсан дундаа мүрысэн хүдэлнэ. Булта хүдэлмэришэднай бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэн халаан бариингөө даабари үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Минии даадаг бригадын коллектив байгша оной нэгэдэхи кварталай даабариһаа гадуур 160 тонно продукци үйлэдбэрилэн гаргахаар шиидэнхэй. Эдэ хараа зорилгоёо үнэн сэхэ ажалаар харюулха гэжэ эрмэлзэнхэйбди.

Клинкер галдадаг пеэшэнэй машинистнүүд С. А. Кузенков, Г. Я. Бабинцев, А. Н. Угрюмов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадануудай коллективүүд һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Сэхыень хэлэхэдэ, манай Тимлюйн цементын заводто даабаряа дүүргэдэггүй хүдэлмэришэд үгы юм. Булта нэгэнэй түлөө, нэгэн бултанай түлөө гэһэн уряа доро хүдэлнэ. Эрхимлэгшэд һара бүри мүнгэн шангаар урмашуулагдана. Хүдэлмэришэднай юһэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, һайн шанартай продукци гаргаха гэһэн эрмэлзэлтэйгээр хаба шадалаа гамнангүйгөөр хүдэлжэ байна.

В. МИХАЛЕВ,
Тимлюйн цементын заводой эрьелдэдэг пеэшэнэй машинист, коммунис ажалай ударник.

КПСС-эй АГРАРНА ПОЛИТИКА БЭЕЛҮҮЛЭГДЭНЭ

ХҮДӨӨГЭЙ БАРИЛГЫН ЕХЭ ЗОРИЛГОНУУД

Манай ороной хүдөө нютагуудта ехэ барилга хэгдэжэ байна. Үдэр хоногуудай үнгэрхэ тудам шэнэ шэнэ фермэнүүд, шубуунай фабриканууд, байрын гэрнүүд улам олоор ашаглалгада оруулагдана. СССР-эй Хүдөөгэй барилгын министерствын управленинүүд, трестнүүд айхабтар ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри бүтээжэ байдаг юм. Түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тухай, үйлэдбэриин үндэһэ һуури хүгжөөхэ шэнэ шэглэлнүүд тухай хөөрэжэ үгэхэ гуйлтатайгаар министрэй орлогшо Г. И. СУХАРЕВТА ТАСС-ай корреспондент хандаһан байна.

— КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, аграрна политикын асуудалнуудаар манай парти, правительствын баталан абаһан программна документнүүдые бэелүүлхын тула миллион шахуу хүнһөө бүридэһэн хүдөөгэй барилгашад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ, хүсэлэл оролдолгоёо гаргажа байдаг, — гэбэ.

Үнгэрһэн дүрбэн жэлэй турша соо 16,5 миллиард түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Энэнь түсэбтэ наймадахи табан жэлэйхиһээ 1,5 миллиард шахуу түхэригөөр ехэ. Шубуудай хэдэн зуугаад фабрика, элеватор, малай бүлэг барилганууд, хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ предприятинууд ашаглалгада оруулагдаа, 21 миллион шахуу дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд, олон һургуули, больница, һургуулиин наһа гүйсөөгүй хүүгэдэй эмхи зургаанууд баригдаа.

Холын районуудые түбхинүүлэн һууринжуулхын тула хүдөөгэй барилгашад ехэ ажал хэнэ. Каракумай каналые зубшуулан һуурин тосхонууд баригдана, Узбекистанай Каршинска талада — хлопок ургуулха шэнэ совхозуудые, Казахстанай губита, губилиг нютагуудта хонин үсхэбэрилхэ совхозуудые эмхидхэн байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана.

1975 ондо — түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ тон харюусалгатай, туйлай ехэ уялганууд абтаһан байна. 5 миллиард түхэригэй гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ 12,5 процентээр ехэ барилгын хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана.

Малай байранууд, элеваторнууд, холимог тэжээл үйлэдбэрилхэ заводууд, байрын гэрнүүд, соёлой-ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын байшангууд хэзээ хэзээнэйхиһээ олоор баригдаха юм.

Научно-техническэ хүгжэлтэ хангаһанай ашаар туйлай ехэ даабаринуудые, уялгануудые бэелүүлхэ байнабди. Мүнөө хуушанай аргаар барилга хэжэ болохогүй. Хабсаргагдамал хэрэгсэлнүүдые, һайн шэнэ материалнуудые хэрэглэхэ, үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала. Хабсаргагдамал материалнуудые барилгада хэрэглэхэ гээшэ һомологдоһон мүнгые һайнаар, зүбөөр ашаглаха арга олгохо байна. Хүнгэн бетон, няамал модо, асбесто-цементын лист, барилгын бусад материалнуудые хэрэглэдэг болонхойбди. Энэ талаар бүхы республиканууд дүй дүршэлтэй болонхой.

Жэшээнь, Россин Федерациин барилгашад оньһожоруулагдамал нэгэдэлнүүдые, предприятинуудые орон дотороо түрүүлэн эмхидхэжэ эхилээ һэн. Тэдэнь ашаг үрэ ехэтэй байһанаа харуулаа.

Хүдөөгэй барилгашадай туйлаһан амжалтанууд, бүхы һайн юумэн Хара хүрьһэгүй зонодо үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ байна. Энэ жэл тус хизаарай областьнуудта, автономито республикануудта хүдөө ажахын барилгануудай, байшангуудай, соёлой-ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха барилганудай хабсаргагдамал материалнуудые гаргаха хэдэ хэдэн ехэ заводууд, барилгын комбинадууд ашаглалгада оруулагдаха юм.

Үйлэдбэриин үндэһэ һуури үргэдхэхэ гээшэ хэрэгэй зарим хубинь болоно. Доторойнгоо бүхы арга нөөсые бүрин хүсэдөөр ашаглаха шухала. Промышленна предприятинуудай жэгдэ һайнаар хүдэлхэ, заводуудай бүтээн гаргаһан зүйлнүүдэй, хэрэгсэлнүүдэй шанарые дээшэлүүлхэ, эдэ бүгэдөөр барилгашадые саг соонь таһалгаряагүй хангаха асуудалнуудта онсо анхарал хандуулха шухала.

Гол түлэб ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээнэй ургалгын туйлагдадаг болоһон[...] барилгын бригада[...] ажахын тоосоондо ор[...] зарим бригадануудай [...] барилгын бүхэли подр[я]динуудые хүдэлмэр[...] арга онолдо оруулха [...] тэ гол анхаралаа хан[...] ёһотойбди.

— Партида, совет [...] КПСС-эй Центральна К[...] тедэй хандаһан Ханд[алга] [...] бодото хэрэгээрээ хар[...] хүдөөгэй барилгашад [...] табан жэлэй түгэсх[...] лэй арадай ажахын [...] дые болзорһоонь урид [...] гэхэ социалис уялг[...] абаһан байна, — гэжэ Г[. И.] Сухарев түгэсхэлдөө [...]

Советүүдэй хүдэлмэри

ХАРЮУСАЛГАТА ГАЗАРТА — ДЕПУТАТАДУУД

...гын совхозой мал ажа... хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ ...гаа жэлэй тодорхойлхы ондо ...ра малай тоо толгой оло...руулха, ашаг шэмыень дээ...үүлхэ талаар горитой ам... ...лта туйлаа һэн. Мал ажалай ...тнүүдые гүрэндэ худал... ...а түсэб нилээд үлүүлэн ...гэдэһэн юм. Тиигэжэ ху... ...ахын хүдэлмэрилэгшэ... ...бүхэсоюзна социалис му... ...рөөнэй дүнгүүдээр РСФСР-... Министрнүүдэй Соведэй, ...ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан ... 1.500 түхэриг мүнгэн ...ца хүртэһэн байгаа.

...нэ совхоз аймаг дотороо ...ажал ехээр эрхилдэг ажа... ...лдай нэгэн болоно. Ган... ...ёртэ бодо малайнь тоо ...0 гаран юм. Тиихэдэ ...0-гаад толгой адуун һү... ...эй. һүүлэй жэлнүүдтэ ...ра малай үүлтэр һайжа... ...лха талаар тус ажахыда ...той ажал ябуулагдадаг бо... ...ни.

...ахын энэ гол һалбарине ...ан түргэнөөр хүгжөөхэ хэ... ...э Санагын сомоной Совет, ...ной депутадууд ямар үүр... ...үргэнэб? Энэ асуудалаар ...агай Соведэй эрхилдэг ажал ...үлмэри тухай тобшохоноор ...эхэ дуран хүрэгдэнэ.

Ниитын адууһа мал үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень бүри ехээр абадаг болохо тухай асуудал манай сомоной Соведэй, тэрэнэй гүйсэдкомой саг үргэлжын анхаралда байдаг юм. Адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэдэг болохо, малай үүлтэр һайжаруулха, мяха болон һү элбэг дэлбэгээр бэлэдхэхэ гэхэ мэтэ асуудалнууд сомоной Соведэй сессиин, гүйсэдкомой заседаниин үзэмжэдэ табигдажа, зүбшэн хэлсэгдэдэг заншалтай. Жэшээнь, нёдондоной октябрь һарада болоһон сесси дээрэ ниитын малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр, гарза багатайгаар үнгэргэхэ тухай асуудал зүбшэгдөө һэн. Тэндэ депутадууд, совхозой мэргэжэлтэд хэдэн тон зохисотой дурадхал оруулһан байна.

Манай сомоной Соведэй депутадуудай олонхинь мал ажалда хүдэлдэг юм. Тэдэнэр бултадаа даабарита хүдэлмэридөө үнэн зүрхэнһөө хандажа ажалладаг, үйлэдбэриин һайн үрэ дүн туйладаг хүнүүд болоно. Жэшээнь, Цырен-Дулма Бадмаевна Охинова сомсоведэй депутадаар хоёрдохёо һунгагданхай. Энэмнай бүхы наһаараа мал ажалда хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон хүн.

Депутат Ц-Д. Б. Охинова мүнөө Булагай гүүртые даагшаар хүдэлнэ. Сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө ажалые ёһотой һайнаар эмхидхэжэ, малай үбэлжэлгые эмхитэй гуримтайгаар, нэгэшье толгой гарзагүйгөөр үнгэргэжэ байна. Жэлэй эхинһээ хойшо тус гүүртэдэ 60 гаран тугал абтаад, бултадаа һайнаар түлжүүлэгдэжэ байнхай. Тугалай толгой бүриин шэгнүүр үбэлэй һаранuудай үдэртэ дунда зэргээр 530 граммаар нэмээгдэһэн юм. Гүүртын малай хүсэ шадал һайн, тобир тарганаар ондо орожо байнхай.

Эрхим һайн амжалта туйладаг Цырен-Дулма Бадмаевна нёдондо жэл «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаа һэн. Нютагайнгаа зоной дунда хүндэтэй болонхой. Энэ нүхэр ажалайнгаа дүй дүршэлдэ залуу үетэнние һургадаг заншалтай юм. Тэрээнтэй сугтаа хүдэлһэн хэдэн хүн мүнөө гүүртые даагшаар хүдэлжэ байна.

Роза Данжалова манай сомоной Соведэй эгээл залуу депутат юм. Хоёр жэлэй саадатаа тэрэ Санагын дунда һургуули дүүргээд, совхозойнгоо мал ажалда хүдэлжэ эхилээ һэн. Тиигэхэдээ сомсоведэй депутат Ц-Д. Ц. Шагдуровагай даадаг гүүртэдэ ажаллажа эхилээ бэлэй. Дүршэл ехэтэй энэ малшан залуу басагые ажалайнгаа нюусада һургаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулдаг, оролдодог байгаа. һүбэлгэн ухаатай, шадамар бэрхэ энэ басаган ниитын мал харууһалха, эдеэлүүлхэ талаар дүршэлтэй болоо.

Үнгэрэгшэ намартаа Роза Данжалова хашарагуудай гүүртэ даажа абаад, энэ жэлэй үбэлжэлгые гарза хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна. Роза басаган сүлөөтэй сагтаа ном уншаха дуратай юм. Тиихэдэ мал ажал эрхилхэ талаар тусхай журнал ба брошюранууды уншана. Роза Данжалова депутадайнгаа уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ ябана.

Совхозой түбэй һаалиин фермын дэргэдэ депутадуудай пост эмхидхэгдэнхэй. Сомсоведэй депутадууд Цындема Гомбоева, Софья Будаева, аймагай Соведэй депутат Валентина Дашеева гэгшэд тус постын бүридэлдэ ородог юм. Постын гэшүүд үнеэдээ зүбөөр харууһалжа, һү һаалияа дээшэлүүлхэ асуудалда тон ехэ анхарал хандуулдаг байна. Тус фермын коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 килограмм һү абажа, ажалай ехэ амжалта туйлла һэн. Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалгада харюу болгон табан жэлэй туршада һү һааха даабаряа энэ жэлэй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна һайндэр болотор дүүргэхэ гэһэн зорилго урдаа табиһан түбэй фермын һаалишад бүри оролдосотойгоор хүдэлжэ байнхай. Байгша оной январь-февраль һарануудта һү һааха даабаряа тэдэнэр үлүүлэн дүүргэжэ шадаа.

Сомоной Соведэй депутадууд Надежда Хадаева, Ринчин-Ханда Нохорова, Ханда Уржанова гэгшэд совхозой мал ажалда хүдэлхэ зуураа, баһал һайн дүнгүүдтэй ябана. Тэдэнэй хүдэлдэг гүүртэнүүдэй малшад үбэлжэлгээ гарза хоролто багатайгаар үнгэргэжэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай совхоз эбэртэ бодо малай тоо толгой олошоруулха түсэбөө дүүргэһэн байбашье, 100 үнеэн бүриһөө үсөөн тугал абаһан юм. Энээн тухай «Буряад үнэн» газетын байгша оной январиин 1-нэй номерто толилогдоһон «Энеэдэн бэшэ, хаяадан» гэһэн Будамшуугай фельетон соо шангаар шүүмжэлэгдээ һэн. Тиимэһээ эбэртэ бодо малай тоо толгой олошоруулха тухай асуудал сомоной Соведэй февраль һарада болоһон сесси дээрэ харагдаһан байгаа. Сесси дээрэ олохон депутадууд үгэ хэлээ, энэ хэрэгтэ бии байһан дутагдалнуудые элирүүлээ, һайн дурадхалнуудые оруулһан байна. Тус асуудалаар тодорхой хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол сесси абаһан юм.

Совхозой малшад табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай. Тэдэнние бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ манай сомсоведэй депутадууд өөһэдынгөө хубитые оруулалсажа байна.

С. САНЖИТОВ,
Санагын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.
Захааминай аймаг.

...асагай дээдын зургаануудта

...РОМЫШЛЕННА ...ЙЛЭДБЭРИИН ...ША ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

...спубликымнай Министр... ...й Совет ажалшадай де... ...дуудай Сэлэнгын аймсове... гүйсэдкомой түрүүлэгшэ ...Цоктоевой тоосоо шаг... ...аймсоведэй гүйсэдком ...ай мэдэлэй промышленна ...риятинуудай үйлэдбэриин ...үрэ дээшэлүүлхэ талаар ...тэды хүдэлмэри хэнэ гэ... ...мдэглэһэн байна.

...магай промышленна олон... предприятинууд 1974 оной ...дүүргээ. Арад зоной ажа... ...лай эрилтэ хангаха даа... 116 процент хүргэгдөө. ...тэй хамта промышленна ...риятинуудые хүтэлбэрил... ...лаар горитой дутагдал ...ведэй гүйсэдкомой хүдэл... ...бии гэжэ Министрнүү... Совет тэмдэглээ. Нютагай ...й аймагай препрняти... ...продукци худалдаха ...оной түсэб дүүргээгүй. ...озерскын оёдолой фабри... ...бсаһа оёхо түсэбөө дүүр... ...й Хилээмэнэй завод элдэб ...хилээмэ бариха дааба... ...муугаар дүүргэнэ.

Промышленна предприяти... ...бага аша үрэтэйгөөр ...на. Промышленна үй... ...хэмжээн 1974 оной ...ёһоор 9,4 процент дээ... ...аад, оройдоо 3 процен... ...шэлээ. Ажалай эмхид... ...һайжаруулха, бүтээсыень ...үүлхэ, хүдэлмэриин ху... ...тайгаар хэрэглэхэ та... ...эртэй хүдэлмэри ябуу... ...гүй. Үйлэдбэриин ажа... ...ба техническэ хүтэлбэри ...

...һэн гаргадаг промышл... ...продукциин шанар му... ...н эрилтэ хангаагүй. ...ондо госторинспекци ...хэһэн хилээмэнэй ...үдэй 5 процентые голо... байна. Стандартнууд бо... ...үрэй техникые шал... ...нэй Буряадай лабора... нёдондо Гусиноозерскын ...фабрикын оёдолой ...дые дүрбэ дахин шал... ...түрүүшын шалгалта хэ... ...фабрикын продукциин ...процентнь стандартын ...хүрэнэгүй гэжэ эли... Оёдолой фабрикын ...ка филиал гологдоһон ...дэ аяар хоёр һара (июнь, август) заһажа ...байна.

...лай сагые дэмы гээхэ ...олон зандаа. Хүдэлмэри... ...өөрөө һэлгэгдэнэ. Жэ... нёдондо 119 хүн ...абтаа, 136 хүн ажал... ...ража ошоо. Аймбытком... ...й хүдэлмэри муугаар ...гдэнхэй. Комбинат ...ай ажаһуудалай эрил... ...аха даабаряа һүүлэй ...дүүргэнэгүй. Ажал... ...захил абаха нүүдэл ...нуудынгуд эмхидхэгдээ... ...һаар.

...оонэй, архиин заво... оёдолой фабрикада, ...филиалнуудта кадр... ...техническэ, экономи-ческа һуралсал муугаар эмхидхэгдэнхэй. Олон предприятинуудта социалис мүрысөөн муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Аймсоведэй гүйсэдком промышленна предприятинуудай хүдэлмэри һулаар хинан шалгана, продукци бүтээн гаргаха, худалдаха түсэбөө дүүргээгүй байдалтайнь, гарза хэхэ ушартайнь эбсэнэ. Промышленна предприятинуудай хүдэлмэри тухай асуудал хаа-яа зүбшэн хэлсэгдэнэ, ажалай гүрэнэй, техническэ журам бэхижүүлхэ, социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар хэрэгтэй туһаламжа хүргэгдэнэгүй.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет нютагай мэдэлэй промышленна предприятинуудые хүтэлбэрилхэ талаар аймсоведэй гүйсэдкомой хүдэлмэридэ ехэ дутагдалай бии байһыень элирүүлээд, тэдэниие усадхаха тухай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Л. Ц. Цоктоевто зааһан байна. Хилээмэнэй 4-дэхи заводой, оёдолой фабрикын, архиин заводой, аймбыткомбинадай хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта үйлэдбэриин хэмжээ горитойгоор дээшэлүүлхэ, оёмол зүйлнүүдэй, хилээмэнэй зүйлнүүдэй шанар һайжаруулха, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангалга дээшэлүүлхэ талаар 1975 ондо тодорхой хэмжээ абахыень аймсоведэй гүйсэдкомдо Министрнүүдэй Совет дурадхаба.

Аймсоведэй сесси, аймагай, городой, сельскэ ба сомоной Соведүүдэй заседани дээрэ промышленна үйлэдбэриин аша үрэ дээшэлүүлхэ асуудалнуудые саг үргэлжэ хаража үзэхыень, продукци бүтээн гаргаха, худалдаха түсэбэй дүүргэлтэ, продукциин шанар һайжаруулха, өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха, предприяти бүхэнэй гарзагүйгөөр хүдэлхыень хинан шалгаха талаар аймсоведэй гүйсэдкомой, городой соведэй саг үргэлжын комиссинуудай ажал ябуулга эдэбхитэй болгохыень аймсоведэй гүйсэдкомые Министрнүүдэй Совет уялгалһан байна.

Арад зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха захил абадаг комплексно пункт ба хэрэгтэй зүйлнүүдые саг зуура абаад, гэдэргэнь бусаадаг пункт жэлэй түрүүшын хахадта нээхыень аймсоведэй гүйсэдкомые ба республикын Ажаһуудалай хангалгын министерствые Министрнүүдэй Совет уялгалаа.

Республикымнай Министрнүүдэй Совет табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түсэбые заатагүй дүүргэхэ, табан жэлэй дүрбэн жэлэй гээгдэлые усадхаха талаар тодорхой хэмжээ өөһэдынгөө мэдэлэй предприятинуудтай хамта абахыень Нютагай промышленностиин, эдеэ хоолой промышленностиин министерствэнүүдые, түлишын промышленностиин управлениие уялгалһан байна.

Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводто 26-дахи цехтэ 12-дохи жэлээ хүдэлжэ ябаһан гурбадахи разрядай оёдолшон, үнинэй дүй дүршэлтэй болоһон, коммунис ажалай ударник Ксения Павловна Филипповае манай зураг дээрэ харанат. Тэрэ халаанайнгаа нормо 120—140 процентээр дүүргэнэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» бэшэһэнэй һүүлээр

"ЗОРГООРОО замбуурдаг Зарьян,,

Иимэ гаршагтай фельетон манай газетын 1975 оной январиин 15-най номерто толилогдоһон байгаа. Ахын аймагай «Малшан» газетын редакциин бухгалтераар хүдэлжэ байһан Сабанов З. Р. финансова ёһо гуримуудые бүдүүлигээр эбдэжэ, ямаршье наряд ба документгүйгөөр гүрэнэй нилээд ехэ мүнгэ зөөри гаргашалаа гэжэ тэрэ фельетон соо шүүмжэлэгдэһэн юм.

Тус фельетоной мүрөөр хэмжээ абахынь тула КПСС-эй Ахын райкомдо газетын редакци хандаа һэн.

«Фельетон соо хэлэгдэһэн баримтануудые аймагай прокуратура шалгажа үзэбэ. З. Р. Сабановай гэмээр гүрэнэй 87 түхэриг 41 мүнгэн хуули бусаар гаргашалагдаһан байгаа. Фельетон соо хэлэгдэһэн бусад мүнгэ зөөринь зүб гаргашалагдаһан байбашье, документгүй байшоо. Буруугаар гаргашалагдаһан 87 түхэриг 41 мүнгэ энэ оной мартын эсэстэ редакциин кассада оруулхаб гэжэ Сабанов үгэеэ үгэбэ. Мүнөө аймагайнгаа «50 лет Октября» колхоздо мал адуулагшаар хүдэлнэ.

Финансова ёһо гурим нарин нягтаар сахижа, бухгалтериин тоо бүридхэл һайжаруулхыень аймагай газетын редакцида дурадхагдаба» гээд КПСС-эй Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Марзаев П. Д. манай газетын редакцида һаяхан мэдээсэһэн байна.

ТАРАНОВКА ШАДАР БОЛООҺЭН

Харьковска областьдо минии нүхэр, эрхим тракторист Иван Васильевич Гетало ажаһуудаг. Нютагтань широнинцуудай баатар габьяата хэрэгэй 30 жэлэй ойе 1973 оной март һарада тэмдэглэһэн тухайдаа нэгэтэ бэшээ һэн.

— Широнинцуудай дунда Иван Матвеевич Чертенков гэжэ хүн байлсаал даа, — гэжэ нүхэрни бэшээ һэн. — Хэрбээ шинии һонирходог һаа, хөөрэхэ юумэн намдаа ни байха.

Тиимэл даа, тэрэл Иван Матвеевич Чертенков байгаа. Дээдэ-Үдэ (Улаан-Үдэ) хотодо 1912 ондо түрэһэн хүн. Иигэжэ 1943 оной март һарада Харьковска областиин Тарановка шадар болоһон дайн байлдаан тухайда материалтай болоо һэм.

...Харьков шадар мартын 2-то бүрхэг хүйтэн үдэр болоо һэн. Үүрэй хираалжа байхада, немец бомбардировщигууд хара хирээнүүдтэл адли Беспаловка гэжэ түмэр замай станци дээгүүр ниидэбэ. Хэды дахин бомбонуудые хаяба, үхэр буугаар хэдэ хэдэн удаа буудаба. Вокзал, тосхоной захын байшангууд шатаха юм. Фашистнуудай ямар нэгэн байлдаанда бэлдэжэ байһаниинь энээн дээрэһээ тон элеэр мэдэгдэжэ бэлэй.

— Үглөөнэй долоон сагта мотоорнуудай абяан дуулдаба, — гэжэ амиды үлэһэн гварди лейтенант П. Н. Широнин хөөрэдэг. 20 танк, 15 хуягта машина, өөрөө ябадаг 2 пушка, мянгаад солдат дабшажа ябана, — гэжэ ажаглагша мэдээсэбэ.

Иимэ ехэ хүсэнэй урдаһаа тулгаха юун байгааб гэхэдэ, нэгэ пушкатай, автомадуудтай оройдоо 25 совет солдат байба. Солдадуудыень зэргэсүүлжэ үзэхэдэ, дайсан 40 дахин олон сэрэгшэдтэй байгаа.

Зай ...наһаб? Эсэргүүсэнгүй бэеэ тушааха гү? Али туһаламжа эрихэ гээшэ гү? «Үхэтэрөөл тулалдаха, үйлөөрөө болуужамди», — гэжэ взвод шиидэбэ. Олон тоогоор бэшэ, харин шадамараар тулалдаха ёһон гэжэ бии ха юм. Энэ шадабарие совет солдадууд — панфиловецууд Москва шадар тон эрхимээр харуулаа хамнай. Тэрэ бэрхэшээлтэй үглөөгүүр широнинцууд энээн тухайда бодоо һэн гү даа, али үгы гү — бү мэдэе. Зүгөөр гэдэргээ сухарингүй тулалдаха гэжэ эрид шиидэһэн байгаа.

Дайсан эндэ хаанаһаа байхань һэм даа гэжэ найданхай немецүүд дайсанаа үлти сохихо хүсэлэнтэй, колонно болонхой аажамаар дабшажа ябаба. Машинануудайнгаа дээдэ люк нээжэ, жолоошодынь өөдөө шобхойлдонхой, оршон тойрон харасагаалдана. Зарим сэрэгшэдынь хии буудаад абана.

Гвардеецүүд бэеэ нюугаад хэбтэнэ. Шэмээгүйнүүд. Дайлалдахаяа! Мүн Иван Матвеевич Чертенковшье өөрын бодолгодо абтанхай. Халуун шулуу долёоһон, хүсэтэ дайсантай нэгэнтэ бэшэ тулалдаһан Иван олон юумэ үзөө даа. Тулалдаанай ойртоод байхада, дайсаниие дараха тухайдаа бүхы һаналаа таана, командирай захиралта түргэнөөр дүүргэхэ, тэбдэхэгүй, зэбсэгээ, гранатануудаа бодомжотойгоор хэрэглэхэ тухайдаа бодохош.

Дайсан бүри тулажа ерэбэ. Совет сэрэгшэдэй взводой командир дайсантай ...нажа тулалдахабибди гэжэ энэ үедэ хуу бодомжолонхой байба. Фашистнарай колонные гэнтэ сохижо тэбдүүлхэ, айлгаха. Тиигэбэл тэдэнэр сошордохо. Иигэжэ шадабал, байдалнай нилээд хүнгэдэхэ ушартай. Хэрбээ иигэжэ шадаагүй һаа, үхэтэрөө тулалдаха болоно.

— Колоннын эхиндэ, һүүлдэ ябаһан танкнуудые буудаха! — гэжэ Широнин ооголбо.

Буугай һомон хэлэһэн соонь тудаба. Фашис машинанууд гал дүлэндэ абтаба. Фашис нохосуудай тархи дээрэ гэнтэ бууһан туулган дайсаниие айлгаба, һүрдөөбэ. Түрүүн ябагшадынь гэдэргээ сухариба. солдадуудынь нишэ тиишэ үрин тарин гэбэ. Совет сэрэгшэд энэ үедэ намдуун байжа. дайсанай техникэ, солдадуудые буудажал байба. Иван Чертенковнай Иван Букаев, Павел Гертман, Иван Визгалин, Яков Злобин, Виктор Исханов болон бусадтай хамта эрэлхэг зүрхэтэйгөөр дайлалдаа һэн.

Үхэр буугаар буудагшад автоматчидтай хамта дайсанай машинанууд тээшэ мэргэнээр буудана. Иимэ доботолгоһоонь далтиржа, фашистнар гэдэргээ сухаряа һэн. Широниной взводой доботолһон газарта дайсанай 7 танк шатажа үлэбэ, олон фашис сэрэгшэд алуулаа.

Теэд тулалдаанай гал дүлэн ехэшье удаан замхаагүй даа. Фашис сэрэгшэд амяа абажа, хүсэеэ зангидаһан бэеэрээ совет сэрэгшэдэй буудаһан газар руу зэбсэгээ зорюулба. Эдэнэр бодомжотойгоор солдадуудаа халхалаад, танкынгаа доботолго эхилээ һэн.

Түрүүшын тулалдаанда эсэһэн Широниной сэрэгшэд тэрэ дороо тактикаяа ондоо болгожо шадангүй һуладаад байба. Совет сэрэгшэдэй гансахан пушкые немец танкнууд тойрожо шадаад, нүхыень танкаараа даража үгы хэбэ. Широнинцууд айгаа, тэбдээгүй. Бүхы хүсэеэ зангидажа оробо. Гранатануудаараа тулалдаа. Дайсанай олон танк шатаба. Тиигэжэ немецүүд гэдэргээ сухариба. Зүгөөр Иван Матвеевич Чертенков, нүхэдынь: Алексей Крайко, Василий Павлов, Иван Силаев, Николай Субботин, Василий Танцуренко болон бусад дайсанай сухариһые хараагүй һэн даа...

Айһан, һүрдэһэн фашистнар совет взводто бэеэ хамгаалха сэрэгшэн үлөөгүй шахуу гэжэ хаанаһаа мэдэхэ бэлэй даа. Шархатаһан зургаахан солдат: старшина Сергей Нечипуренко, ахамад сержант Иван Вернигоренко, сэрэгшэд Александр Тюрин, Иван Букаев, Александр Торонов гэгшэд Петр Николаевич Широнинтоёо амиды үлөө һэн.

Дайсад дахяад доботолоогүй. Тиигээ хадаа фашистнар диилдээбди гэжэ мэдэрһэн болоно. Иигэжэ бишыхан түмэр замай станци Тарановка шадар гитлеровецүүдэй 6-дахи танкова дивизи тогтоогдожо, панфиловецуудай баатар габьяата хэрэг дабтагдаһан түүхэтэй. 1943 оной майн 18-да эндэхи байлдаанда хабаадаһан бүхы 25 сэрэгшэд-гвардеецүүдтэ Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ (наһа бараһан хойнонь) олгогдоо бэлэй. Эндэһээ амиды мэндэ гараһан зургаан хүн тухай удаан саг соо мэдэгдээгүй байгаа. Мүнөө эдээнэй ашаар широнинцуудай гайхамшаг баатаршалга тухай, манай нютагай Иван Матвеевич Чертенков тухайда дэлгэрэнгыгээр мэдэнэбди.

В. КОРОТКИХ,
Хабаровска партийна һургуулиин һурагша.

ДАЙШАЛХЫ ЗАМ

Байгал шадарай тарлашан хүбүүн Ринчин Арьяевич Ранжуров Германиин Дрезден город хүрэхэб гэжэ хэзээдэшье һанаагүй байгаа. Гэбэшье энэ городто тэрэ хүрэжэ ерээ һэн. Тиихэдээ Ринчин Арьяевич айлшаар бэшэ, харин хархис фашистнарые намнаһаар ерээ.

Хүнэй дайдада обтоһон арьяатаниие эшээндэнь намнажа оруулаад, үй бута сохихо тороо сэрэгшэ Ранжуров Белорусска нэгэдэхи фронтдо ябалсажа, дайнай ута зам гаталаа. Энэ зам балайшье хүнгэн бэшэ байгаа. Тэрэ эдир наһанһаа агнуурида ябажа һураһан хүн. Тиимэһээ фашис дээрмэшэдые мэргэнээр буудадаг һэн. Хэдэн дахин байлдаанда оробошье һаа, Ранжуров Дрезден городой түлөө болоһон байлдаае хэзээдэшье мартахагүй. Варшавые сүлөөлһэнэй һүүлээр Ринчин Арьяевич Германиин газар дайдада орожо, һайнаар бэхилэлтэ хэһэн городто дүтэлжэ ябаһанаа ойлгоо һэн. Юуб гэхэдэ, Ранжуров тагнуулшан ябаһан байгаа бшуу. Тэрэнэй үгэһэн мэдээсэлнүүд манай сэрэгшэдэй урагшаа дабшаха ябадалда туһалдаг байгаа һэн.

Эхэ оромнай тэрэнэй гаргаһан баатаршалгые үндэрөөр сэгнэжэ, Улаан Одоной орденоор, «Шэн габьяагай түлөө» гэһэн медаляар шагнаһан юм. Ринчин Арьяевич дайнай инвалид болоно нютагаа бусаа бэлэй. Гэбэшье тэрэ гэртээ миин һуугаагүй, элдэб ажал хэдэг һэн. Үндэр наһатай болоно пенсидэ гараашье һаа, Нарһатын һургуулида харуулшанаар хүдэлөө. Һурагшад дайнай ветерантай уулзахадаа хүндэтэйгөөр мэндэшэлдэг юм. Мүнөө Ринчин Арьяевич дайнда ябаһан тухайгаа ашанартаа хөөрэжэ үгэдэг.

«Залуу үетэн эрэлхэг зоригтойгоор хүмүүжэг лэ», — гэжэ фронтовик хэлэнэ.

В. БЛИБОРОДИН.

...АНАРАЙ ...ЭМДЭГТЭЙ ...УБСАҺАН

Таллинай В. Клементиин нэрэмжэтэ оёдолой үйлэдбэриин нэгэдэлэй гаргадаг үшөө арбан табан янзын хубсаһа хунарта гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдоһон байна. Кримпленээр, торгон болон пумаажан бүдөөр оёгдоһон плати, плащууд, эхэнэрэй костюмууд эдэнэй тоодо ороно. Шэнэ зүйлнүүдые бүтээхын тула мүнөөнэй моодын ба худалдан абагшадай эрилтэнүүд хараада абтаһан байгаа.

Тиин Таллинай оёдолшодой гаргаһан дүрбэдэхи хубсаһан бүхэн дээрэ хүндэтэ табан буланта тэмдэг таблатай. Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ тус нэгэдэлэй коллектив шанарай тэмдэгтэй продукци гаргалгаяа 30 процентдэ хүргэхые шиидэнхэй.

(ТАСС-ай корр.).

хилын саанаһаа
телефон-телеграф-радио

ПРАГА

ХЭТЫН ХЭТЭДЭ

ТАСС

«Шэнэ Росситай экономическа ба соёлой талаарнь Чехословакиие ойротуулха бүлгэмэй» анхан байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, Чехословак-совет хани барисаанай холбооной Центральна Комитедэй, СЧСД-гэй чешскэ, словацка эмхинүүдэй центральна комитедүүдэй баярай суглаан эндэ мартын 20-ной үдэр болоһон байна.

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусак суглаагшадай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, Чехословак-совет хани барисаанай холбоон хододоо КПЧ-гэй үнэн туһалагша, соратнигынь байдаг гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

ОЛОНИИТЫН ЭРИЛТЭЭР

ТАСС

Чилидэхи фашис хунта политическэ хэрэгээр хаагдаһан 95 хүниие дэлхэйн олониитын эрилтын ёһоор сүлөөлжэ, Мексикэ худар ниидэжэ ошохыень тэдээндэ зүбшөөбэ. Мексикын правительство тэндэ политическэ эрхэ эдэ патриодуудта олгоһон байна. Парламентын депутат, 1973 оной сентябриин 11-нэй хорото үймөөнэй үүдхэгдэһэн үдэр баатарлигаар унаһан президент Сальвадор Альендиин эгэшэ Лаура Альенди сүлөөлэгдэгшэдэй дунда бии. Энэ патриотка эсэргүүсэлтын хүдэлөөнтэй холбоотой гэжэ гэмнэгдэн, үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда хаагдаһан юм. Наһажаал, хүндөөр үбшэлһэн энэ эхэнэрые фашистнууд концлагерьта хаагаһан байгаа.

Информационно агентствэнүүдэй Сантьягаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, сүлөөлэгдэһэн патриодууд шанга харуул хиналта доро «Пудауэль» гэдэг аэропортдо абаашагдаад, тэндэһээ тусхай рейсээр Мехико тээшэ шэглэн ниидээ.

Политическэ хэрэгүүдээр хаагдаһан хэдэ мянган хүнүүд, тэдэнэй дунда — Чилиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Луис Корвалан хунтын түрмэ шоронгуудта тамалагдажа байһаар.

ЛИССАБОН

Революционно Соведэй шиидхэбэри

ТАСС

Учредительнэ суглаанай һунгалтые 1975 оной апрелиин 25 хүрэтэр хойшолуулха гэжэ Революционно совет шиидхэбэ.

Техническэ бодомжонуудаар иимэ шиидхэбэри гаргагдаа гэжэ Хэлхээ холбооной ба мэдээсэлэй министерствын мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Болохоёо байгаа һунгалтада Социал-демократическа центрэй партиин хабаадалга тухай асуудалые Революционно совет мүн лэ хаража үзөө. Энэ парти урда тээнь Христианска демократиин партитай хамта һунгуулиин коалици тогтооһон байгаа. Мүнөө Христианска демократиин партиин политическэ ажал ябуулгын зогсоогдоһоной, һунгалтада хабаадалгынь хоригдоһоной һүүлээр, Учредительнэ суглаанай һунгалтада өөрын кандидадуудай списогуудтэйгээр хабаадахыень Социал-демократическа центрэй партида Революционно совет зүбшөөбэ.

Португалиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй тунхаглаһан мэдүүлгэ дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: хүсэ хэрэглэлгэ, шэнэ хуули эбдэдэг ябадал зайсуулхаар хэмжээнүүдые абаха шухала. Тиигээгүй һаа, задагайрал ба эмхи гуримгүй оршон байдал тохёолдуулжа болохо байна.

ДАМАСК

Х. АСАДАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Саг зуурын, нэгэ талын хэлсээнүүд Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал тогтоолгодо туһа хүргэжэ шадахагүй. Иимэ хэлсээнүүд энэ райондо шэнэ арсалдаа үүсхэхэ байха, — гэжэ Сириин президент Х. Асад Францийн телевиденеэр дамжуулһан интервью дотороо мэдүүлбэ.

УЛААН-БААТАР

Веногуудые табихыень арсаба

ТАСС

МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Монголой Арадай армиин 54 жэлэй ойтой дашарамдуулан, хариин дарлагшад, мүлжэгшэдһөө Хитадые сүлөөлхын түлөө байлдаануудта ами наһаяа алдаһан монгол сэрэгшэдтэ зорюулагдажа, Чжанцзякоуда (Зүүн-Хойто Хитад) бодхоогдоһон памятнигай дэргэдэ веногуудые табиха гуйлтатайгаар КНР-тэхи МНР-эй посольствын хандахадань, КНР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство арсаһан байна.

ДЕЛИ

ИНДИИН ПАРЛАМЕНТДА

ТАСС

Уттар-Прадеш штадтахи Аллахабад хотын сүүдэй үедэ болоһон ушар хэрэг тухай Индиин дотоодын хэрэгүүдэй министр К. Б. Редди парламент дээрэ мэдүүлгэ хэһэн байна. Энэ штадай Рае-Барели округто үнгэрэгдэһэн һунгалтын дүнгүүдые хархис бүлэглэлэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Радж Нараин буруушаахые һэдэһэн байгаа. Премьер-министр Индира Ганди гэршэ болоно, энэ сүүдтэ хабаадаһан байна гээд К. Б. Редди мэдээсэһэн байна. Индиин правительствын толгойлогшо 1971 ондо энэ округһоо Арадай палатын депутадаар һунгагдаа һэн.

Индира Гандиин сүүдэй зал соо байхадань, пистолетой мэдэгдээгүй хүн эндэ баригдаа. Элирүүлхэдэнь, нютагай газетын редактор байшоо. Тэрэ Говинда Мишра гэжэ нэрэтэй. Аллахабадай сүүдэй үеэр болоһон ушар хэрэгые засаг захиргаан мүрдэн шэнжэлжэ эхилбэ.

Энэ ушар хэрэгтэй дашарамдуулан, парламентын хэрэгүүдые эрхилдэг министр К. Рагхурамайя парламентда тогтоол оруулһан байна. Парламентын хоёр палата энэ тогтоолыень нэгэн һаналгайгаар һайшаагаад, премьер-министрэй ами наһанай түлөө һанаата болоно байһанаа элирхэйлбэ. Хархис хүсэнүүдэй хорото муухай ябуулгануудые эрид буруушаажа байһанаа депутадууд мэдүүлээ. Һаяхан Бихар штадта бомбын тэһэрэлгэһээ уламжалан, Индиин национальна конгресс гэдэг хүтэлбэрилхы партиин элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, түмэр замай транспортын министр Л. Н. Мишра алуулһан байгаа.

СТОКГОЛЬМ

Швециин правительствын деклараци

ТАСС

Эб найрамдал хангаха ба оронуудай хоорондохи харилсаае хүгжөөхэ талаар уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулгын политика шухала удха шанартай гээд ороной риксдагай (парламент) зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан Швециин парламентын гадаадын политическэ деклараци дотор тэмдэглэгдэнэ.

Швециин гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Андерссон парламент дээрэ деклараци уншаа. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ - европын зүблөөн «удаан саг соо Европодо эб найрамдал хангалгын шухала шата болоно» гээд деклараци дотор хэлэгдэнэ. Аюулгүй байдалай, харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ-европын зүблөөнэй һаядаа амжалта түгэсөөр дүүрэхэ байһандань этигэн найдаһанаа правительство мэдүүлнэ.

Чилиин фашис хархис хүсэнүүдэй хорото муухай ябуулгануудые эрид буруушаана.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай шахардуу шанга байһантайнь дашарамдуулан, һанаата болоно байһанаа Швециин правительство элирхэйлнэ. Дэлхэйн энэ райондохи хёмороо зүришэлдөөе шиидхэхын тула ООН-ой Аюулгүйн Соведэй хараа бодолые тэрэ дэмжэнэ.

Вьетнамай асуудалаар Парижай хэлсээе хэлбэришэгүйгөөр бүрин хүсэдөөр бэелүүлхын түлөө, өөһэдыгөө өөһэдөө тодорхойлхо эрхэ Камбоджын арадта олгохын түлөө Швеци тэмсэнэ гээд деклараци дотор мүн лэ тэмдэглэгдэнэ.

ФОТОКОНКУРС

«БУРЯАД ОРОН-75»

«Буряад орон-75» гэhэн фотоконкурс республикын Журналистнуудай холбоон, Культурын министерство болон профсоюзуудай областной совет соносхобо. Фотоконкурсдо фото-зураг буулгаха дуратайшуул ба мэргэжэлтэд-фотографууд хабаадаха эрхэтэй.

Энэ жэлдэ агуу Илалтын 30 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэнь. Арад зоноймгоо габьяата ажалые, дайнай ветерануудые, ажалай түрүүшүүлые, алдар суута эхэнэрнүүдые, ургажа ябаа залуу үетэнине, мүн түрэл дайдынгаа үзэсхэлэнтэ гоё байгаалине шадамар бэрхээр буулган харуулха зорилго конкурсдо хабаадагшадай үмэнэ табигдана.

Конкурсдо эльгээгдэhэн эрхим hайн фото-зурагууд, фоторепортажнууд энэ жэлэй туршада республиканска газетэнүүдтэ, журналнуудта толилогдожо байха. Фотоконкурсдо илажа гарагшадта иимэ шангууд барюулагдаба гэбэл:

Нэгэдэхи нэгэ шан — 100 түхэриг,
Хоёрдохи хоёр шан — тус тустаа 75 түхэриг.
Гурбадахи гурбан шан — тус тустаа 50 түхэриг.

Эдэ шангууд жэлэй эсэстэ илагшадта барюулагдаха болоно. Тон шухала темээр, түргэн буулгагдажа эльгээгдэhэн фото-зурагуудай авторнуудта тус тустаа 25 түхэригэй гурбан шан жэл соо республиканска газетэнүүдэй редакцинуудай зүгhөө барюулагдаха.

Хара-сагаанаар хэгдэhэн фото-зурагуудые хабаадагша бүхэн хэдыешье эльгээжэ болохо. Тиихэдэ фото-зураг бүхэнэй хоёр хэhэг (экземпляр) байха ёhотой. Үнгэтэ зурагуудые нэгэ-нэгээр эльгээхэдэ болохо, харин фото-зураг бүхэн 18х24 сантиметрhээ бага бэшэ байха ёhотой. Фото-зураг бүхэн өөрын нэрэтэйгээр, мүн буулгагдаhан сагынь бэшэгдэhэн, авторай адрестайгаар, хүдэлдэг газарынь бэшэгдэhэн, фамили, нэрэ, обогтойгоор эльгээгдэхэ ёhотой.

Урдань хэблэлдэ толилогдоhон гү, али фотовыставкэнүүдтэ табигдаhан фото-зурагуудые конкурсдо эльгээжэ болохо.

Конкурсдо ороhон фото-зурагуудаар энэ жэлэй эсэстэ республиканска фотовыставкэ эмхидхэхээр хараалагдана. Тиихэдэ эрхим hайн сэгнэлтэ абаhан фото-зурагуудаар альбомууд хэблэгдэхэ юм.

Фото-зурагуудаа иимэ адресаар эльгээхэдэ болоно: *670000, Бурятская АССР, гор. Улан-Удэ,* Дом радио, Союз журналистов.

БАМ-да АЖАЛЛАХААР

Манай республикын техническэ мэргэжэлэй училищинуудые дүүргэhэн олон залуу хүбүүд, басагадhаа бүридэhэн томохон отряд БАМ-ай барилгада ошохоёо бэлдэжэ байна. Энэ агууехэ барилгада хабаадалсахаяа ошохо залуушуулые училищинуудай комсомолой организацинууд шэлэн оложо, эрхимэй эрхимүүдые эльгээхэ зууршалга хэхэ юм.

Улаан-Үдын 9-дэхи ГПТУ эрхим hайнаар дүүргэгшэдhээ 60 хүн тэдэнэй дунда бии. Эдэнэр наймаалагшад, тогоошод, кондитернууд болоно. Энэ училищиин комсомолой организаци ВЛКСМ-эй ЦК-гай Ажалай алдарта хэрэгүүдэй дэбтэртэ оруулагдаhан, мүн тэрэнэй вымпелээр шагнагдаhан юм. Залуу мэргэжэлтэд амтатай эдеэ хоол бэлдэхэhээ, ажалшадые илдам зулгыгаар угтан хүндэлхэhөө гадна, БАМ-айхидай комсомолой организацинуудай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха аргатай. Училищида hуралсажа байха үедөө эдэнэр ниитын ажалай, уран hайханай, спортивна ажал ябуулгын дүй дүршэлтэй болоhон, мүрысөөн, конкурснуудта түрүү hууринуудые абажа ябаhан хүнүүд болоно.

Зураг дээрэ. 9-дэхи ГПТУ-гай комсомол басагад (баруун гарhаа) Света Хурумшаева, Света Цырендоржиева, Галя Сиденова hуралсалайнгаа магазин соо.

Хоёрдохи зураг дээрэ: Оля Пирангалаева — тогоошон.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БААТАРАЙ ДУРАСХААЛДА

Пекинэй маоис бүлэглэлэй үүсхэлээр 1969 оной март hарада Даманска арал дээрэ болоhон харата үйлые совет хүнүүд мартахагүй. Улаан-Үдын Ленинэй ордента локомотив-вагон заhабарилгын заводто ажаллаhан комсомолец Николай Петров маоистнуудай гарhаа боложо, баатарай үхэлөөр унаhан байна.

Нютагайнгаа баатар хүбүүнэй дурасхаалые ёhолон хүндэлхын тулада hурагшад, хүдэлмэришэд, ГПТУ-да hурагшад, студентнэр Николай Петровой хүшөөгэй дэргэдэ жэл бүри суглардаг юм. Энэшье жэлдэ шаналал гашуудалай митинг үнгэргэгдөө. Совет Армиин зэргэдэ татагдахынгаа урда тээ Николай Петровэй ажаллажа байhан цехэй комсорг Л. Курикалов, ГПТУ-да hурагша Л. Бабенко, 42-дохи hургуулиин hурагша Саша Смирнов, баатар хүбүүнэй эхэ М. З. Петрова, заводой партийна комитедэй секретариин орлогшо Ц. Ж. Аюшеев гэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Үгэ хэлэhэн хүнүүд маоис бүлэглэлые шоо үзэжэ байhанаа мэдүүлээд, үшөө hайнаар hурахабди, ажаллахабди гэжэ найдуулаа. Веногууд, ногоон гирляндинууд хүшөөгэй дэргэдэ табигдаа.

Заводой коллектив баатар хүбүүнэйнгээ дурасхаалые мүнхэлхын тулада тосхонойнгоо гол үйлсэнүүдэй нэгые нэрээрнь нэрлэhэн, hургуулинуудай пионернүүдэй отрядуудта тэрэнэй нэрэ зүүлгэhэн байха юм.

Г. БАДМАЕВ,
ЛВРЗ-гэй слесарь, заводой партийна комитедэй гэшүүн, городской Соведэй депутат.

ШЭНЭ РЕТРАНСЛЯТОР

Манай лабораториин ахалагша электромеханик Б. В. Верещетин, дүрбэдэхи разрядай электромонтёр В. В. Науменко гэгшэд «РПТН-70» түхэлэй телевизионно ретрансляторые Бэшүүрэй аймагай Поселье тосхондо тодхобо. Хамаг хүдэлмэринь hайн шанартайгаар хэгдэhэн байна. Энэ хадаа республикын нютагуудта тодхогдоhон 28-дахи ретранслятор болоно.

Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой Поселье, Заганай-Адаг тосхонуудта ажаhуугшад Улаан-Үдэhөө, Москваhаа хэгдэhэн телевизионно дамжуулгануудые найдамтайгаар харадаг болобо.

Совхозой директор Ф. Е. Ефимов ретранслятор тодхолгодо ехэхэн туhаламжа үзүүлээ.

Б. ЦЫРЕНДОНДОКОВ,
Буряадай АССР-эй хэлхеэ холбооной техническэ-үйлэдбэриин управлениин телевизионно дамжуулгын республиканска түбэй главна инженер.

ХОЛЫН АЯНШАЛГА

Тусгаар аяншалгын поезд уржадэр Улаан-Үдэhөө мордобо. Энэ аяншалга Агууехэ Илалтын 30 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдана. Республикымнай аймаг бүхэнэй hургуулинуудhаа сугларhан 430-аад hурагшад тэрэнэй пассажирнууд болоно. Эдир аяншалагшад Улаан-Үдэ — Новосибирск — Алма-Ата — Фрунзе — Ташкент гэhэн замаар ябаад, апрелиин 1-дэ түрэл нютагаа бусажа ерэхэ юм. Хэжэнгын, Захааминай, Түнхэнэй аймагуудhаа ерэhэн эдиршүүл тэдэнэрэй дунда олоороо харагдана.

— Мүнөө замда мордохоёо байгаа поезд энэ жэлдэ эдиршүүлэй холын хото городуудаар айлшалха хоёрдохи поезд болоно. Хэжэнгын аймагай hургуулинууд энэ аяншалгада илангаяа hайнаар бэлдэhэн байна. Гансахан Хэжэнгын голhоо ерэhэн айлшад 5—6 вагон эзэлнэ. Үхибүүдэй аятай зохидоор аян замаа үнгэргэхын тулада хамаг юумэ хээбди. Стол дээрэхи наадан, дуу хатарай ансамбль, ханын газетэ, вагонуудай хоорондо ариг сэбэрэй түлөө мүрысөөн гэхэ мэтэ хэмжээ ябуулганууд хараалагданхай, — гэжэ поездын директор Павел Васильевич Аксенов хөөрэнэ.

Эдиршүүл энэ аяншалгада ябахадаа, олон юумэ мэдэжэ, хаража абаха байна. Жэшээлхэдэ, Новосибирск ерэхэдээ, алдар солын хүшөөгэй дэргэдэ веногуудые табиха юм. Мүн Алма-Атагай үндэр хада ууладахи «Медео» суута елүүрые ошожо хараха. Гадна Буряадаймнай эдир аяншалагшад айлшалhан город бүхэнэйнгөө түүхэтэ болон үзэсхэлэнтэ газарнуудтай танилсаха, hонирхон хараха болоно.

— Би энэ аяншалгые үнинэй хүлеэгээб. Энэ үдэр мүнөө хүрэжэ ерэбэ, Ехэл баяртайб, — гэжэ Хэжэнгын аймагай Загаhатын дунда hургуулиин 9-дэхи классай hурагша Нимаева Долгор омогтойгоор хэлэнэ.

Үнэхөөрөөшье, энэ аяншалгада мордоhон эдиршүүлэй шэг шарайнуудта баярай тэмдэг үзэгдэн байгаа hэн. Аятай зохидоор аян замаа үнгэргөөд бусагты гэжэ бултандань юрөөн хэлэхэ дуран хүрөө бэлэй.

Манай корр.

ХЯАГТЫН hОНИН

ТҮРҮҮШЫН РЕВОЛЮЦИДА ЗОРЮУЛАГДАНА

Россида болоhон ородой түрүүшын революциин 70 жэлэй ойе Хяагта хотодо үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Хизаар ороноо шэнжэлгын музейдэ 1905—1907 онуудай революцида хамаатай үзэсхэлэнгүүд шэнэдхэгдэнэ. Тэрэ революци тухай хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ, түүхэтэ газарнуудаар харалга эмхидхэгдэнэ.

Хяагта хотодохи үншэн хүүгэдэй мүнөө байhан гэртэ тэрэ үедэ түрүү үзэлтэй «Байкал» гэжэ газетэ хэблэгдэдэг болоhон юм. Мүн реальна училищида (мүнөө 8 жэлэй hургуули) 1905 оной декабриин эхеэр багшанарай, ахамад классуудай hурагшадай манифестацинууд үнгэрэгдэдэг байгаа. Мүнөө тус аймагай хэлхеэ холбооной конторын байшан соо тэрэ үедэ почтово-телеграфна хүдэлмэрилэгшэдэй стачечна комитет ажаллажа байhан. Урдань приказчигуудай клуб байhан (аймагай соёлой хуушан байшан) гэр соо 1905 оной ноябриин 7-до арадай суглаануудые эмхидхэхэ комитет байгуулагдаhан намтартай. Хүүгэдэй спортын hургуулиин байшан (урдань эхэнэрэй гимнази байhан) соо мүнөө үеын политика шудалха кружок эмхидхэгдээд, Коммунис партиин Манифест шудалдаг байгаа.

Хяагтын городской Соведэй байшанда энэ оной мартын эхеэр мемориальна самбар хадагдаба. Мрамор шулуугаар хэгдэhэн тэрэ самбар дээрэ алтан үзэгүүдээр иигэжэ бэшэгдэнхэй «Буряадай түрүүшын революционер, ородой гурбан революцида хабаадагша, Троицкосавскда Улаан гварди эмхидхэгшэ Ц. Ц. Ранжуров эндэ ажаhууhан юм. 1918 ондо сагаан гвардеецүүдтэ буудагдан алагдаhан».

ҮБЭЛЫЕ ҮДЭШЭЛГЭ

Үбэлтэй хахасалгада зорюулагдаhан ехэ найр Ц. Ц. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо болобо. Колхозой түб тосхоной гудамжаар, гурбан мори зэргэшэжэ хүллэhэн шаргада hууhан хүнүүд хүхюутэй соггойгоор гүйлгэлдэбэ. Гармони, баянай аянга, таряашад, малшадай дуулалдаха гоёор зэдэлээ. Спортын элдэб түрэлэй мүрысөөнүүд болоо. Залуушуул, үбгэд, хүгшэд хүрэтэрөө хабаадалсаа.

Шара-Голойхид омог зугаа ехэтэй зон. Тэдэнэр хатар, дуунда эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Эндэхи хасаг дуушадай хоор урданай, мүноэнэй олон дуунуудые хангюурдаба. Дуу хатарай мүрысөөндэ К. Г. Игумнова, В. П. Аносова, М. Бурдуковская гэгшэдые илаха хүн байгаагүй.

30 МҮНГЭТЭ «МОСКВИЧ-412»

«Дружба» колхозой машинын жолоошон Г. Н. Синюшкин аза талаантай байба. Энэ оной түрүүшын лотерейн билеэдээр «Москвич-412» түхэлэй автомашина шүүжэрхёо. Хяагтын нөөсэлгын кассые даагша В. Петроватай хөөрэлдэхэдэ, үнгэрэгшэ ондо, мүнөө жэлдэшье азатайшуул аймаг дотороо олон гэжэ мэдүүлээ.

А. СУРМАЧ.

АЖАЛШАД АЛЬГА ТАШАН БАЯСАНА

Буряадай гүрэнэй филармониин бүлэг артистнууд эдэ үдэрнүүдтэ Түнхэнэй аймагай колхоз, совхозуудай малшад, таряашадта концерт наада харуулжа байна. Мартын 14-hөө эхилэн, Саяанай совхозой Охор-Шэбэрэй отделени дээрэ, Хэрэн тосхондо, «Восточные Саяны» болон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудаар, Туранай совхозой Хойто-Голой отделениин клуб соо табиhан концертнүүдтэнь ажалшад олоороо сугларжа hонирхон харабад.

Концертынь программа ялас баян, hонин. Хатаршан Светлана Халбаева буряад, ород, узбек болон бусад арадай хатарнуудые гүйсэдхэнэ. Буряад поэдүүдэй шүлэгөөр буряад композиторнуудай зохёоhон дуунуудые дуушан Гурожап Эрдынеевэй хонгёо хоолой уран hайханаар сууряатуулна. Ород, буряад дуунуудые артист Галина Кондратьева байhал гоё hайханаар дуулажа үгэнэ.

Хүгжэмшэд Юрий Мацуков, Анатолий Сохин, Геннадий Иванов концертын программын гүйсэдхэлые дахуулан, сэдьхэл хүдэлгэмэ уран hайхан аялгата хүгжэмөөр үдэшэнэ. Концерт-наадые аялдар зулгы, шог зугаатай зүжэгшэн Зугдэр Цыдыпов ударидан хүтэлнэ. Уран hайханайнь хүтэлбэрилэгшэ — Н. Д. Дылгыров. Концертын программада дуу, хатарhаа гадна, шог рассказууд оролсоно.

Иимэ үргэн дэлгэр программатай концертнүүд харагшадай олоной сээжэ сэдьхэлдэ омог баяр түрүүлэн, нэрьемэ альга ташалгаар, «үшөө, үшөө» гэhэн уряал хүсэлтөөр угтагдана.

С. МАРАКТАЕВА.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Шанарай албанда» — түрүү бэшэг. «Республикын нэгэ үдэр» — суглуулбари. «Хонидой түл абалга».

Хоёрдохи хуудаhанда. «Жэл соо партийна шэнэ билеттэйгээр» — С. Ринчиновэй статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Агууехэ Илалтын XXX жэлэй ойдо» «Эрдэм наука — үйлэдбэридэ» — А. Бартановай статья.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. А. Соколовой гурбан рассказ. Нютаг нютагай hонин.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Мартын 23-hаа 30 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Үхибүүдтэ зорюулагдаhан хүгжэмэй недели». Союзуудай байшангай Колонно зал сооhоо дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 11.50 — «Уран шүлэг». Михаил Луконин. 12.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — РСФСР-эй габьяата барилгашан, «Метростройн» начальнигай орлогшо Т. В. Федоровтой «Орленок» телестудиин юнкорнуудай уулзалга (үнгэтэ). 15.00 — Уласхоорондын hонин. 15.30 — Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 16.00 — 16.10 — Забhарлалга. 16.10 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 17.10 — Композитор С. Туликовай үдэшэ. Союзуудай байшангай Колонно зал сооhоо дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — Композитор С. Туликовай үдэшын үргэлжэлэл. 20.30 — «Хүдөөгэй час» — КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй (1965 он) 10 жэлэй ойдо зорюулагдана. 21.30 — Концерт. 21.45 — «Дайнай жэлнүүдэй дурасхаалда». «Живые и мертвые» — уран hайханай фильм (2-дохи сери). 23.20 — 23.30 — Забhарлалга. 23.30 — «Танай гэртэ» — хүгжэмтэ программа. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 10.35 — В. Маяковский — «Хорошо» ((үнгэтэ). 11.20 — «Манай үе саг» — документальна фильм (үнгэтэ). 12.35 — «Орлёнок» — уран hайханай фильм. 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — Чехословакиин олон серитэй мультфильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (1-дэхи сери, үнгэтэ). 13.25 — «Түүдэг». 13.55—14.05 — Забhарлалга. 14.05 — «Табан жэлые урдишалан!» КПСС-эй Воронежско обкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Воротников дамжуулгада хабаадалсаха. 14.50 — К. Симонов. «Так и будет». ССР Союзай академическэ Бага театрай табиhан фильм-зүжэг. 17.30 — «Манай саад» (үнгэтэ). 18.00 — «Дуун-75» (үнгэтэ). 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Альтаир» — ахамад классай hурагшадай клуб. 19.30 — Илалтын 30 жэлэй ойдо. «Мартагдашагүй харгы зам» — викторина. 20.15 — «Мүрысөөн — олон түмэнэй үүсхэлтэ хэрэг». 20.45 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 21.05 — Илалтын 30 жэлэй ойдо. «1941 он». 21.55 — Гүрэнэй Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай зүжэг.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 — К. Симонов. «Так и будет». Фильм-зүжэг.

ВТОРНИК, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм (2-дохи сери). 13.25 — Спорт тухай хөөрөөн. 13.55 — 14.05 — Забhарлалга. 14.05 — «Усть-Илим баригдана» — телеочерк. 14.35 — «Трудные этажи» — уран hайханай олон серитэй фильм (1дэхи сери, (үнгэтэ) 16.10 — «Холо ойрын дуунууд» (үнгэтэ). 17.05 — «Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үеын уянгата шүлэгүүд». 17.45 — Конькигаар урилдаагаар СССР-эй чемпионат. Медеогой елүүр дээрэhээ дамжуулга хэгдэхэ. Спортын hонин. (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.35 — Телевизионно hонин. 20.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.10 — «Хүн ба хуули». 21.40 — «Игорь Горбачев» — телевизионно фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Зайка Петя и лесная столовая» гэжэ мультфильм үхибүүдтэ харуулагдаха. 18.45 — «Бидэнэр ба элүүр энхэ байлга» — кинолектори.

СРЕДА, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Уран hайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт. 10.30 — «Алтан шайба» гэжэ клубай шанда хүртэхын түлөө. 11.30 — «Васек Трубачев ба тэдэнэй нүхэд» — уран hайханай фильм. 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм (3-дахи сери). 13.25 — «Ухаалан зохёогшо» — тележурнал. 14.05 — «Баатаршалгын почто». 14.35 — «Трудные этажи» — уран hайханай фильм (2-дохи сери). 15.40 — «Юhэдэхи студи» (үнгэтэ). 16.40 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг» (үнгэтэ). 17.10 — «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. Швециин — СССР-эй суглуулагдамал командануудай наадан. Стокгольмhоо дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — «Баатаршалгын почто». 19.30 — «Трудные этажи» — уран hайханай фильм (2-дохи сери). 20.35 — «Юhэдэхи студи» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.35 — Телевизионно hонин. 21.55 — «Хүдөө тосхоной хүнүүд».

«Орбита». 22.15 — «Һурган хүмүүжүүлэгшэд» — телеочерк. 22.30 — В. А. Моцарт. «Квартет фа-мажор». 22.40 — Хоккей (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.45 — Пропагандистнарта ба hуралсагшадта туhаламжа» (буряадаар). 20.05 — Илалтын 30 жэлэй ойдо. «Агууехэ баатаршалга». 20.25 — «Арно Бабаджанян». Телевизионно хүгжэмтэ фильм.

ЧЕТВЕРГ, 27

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — А. Кисилев наадана (үнгэтэ). 10.20 — «Үхибүүдэй номой hайндэр». Союзуудай байшангай Колонно залhаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 11.20 — «Трубачевой отряд байлдана» — уран hайханай фильм. 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм. (4-дэхи сери). 13.25 — «Уласхоорондын конкурсын лауреат В. Кастельский наадана. 13.50—14.00 — Забhарлалга. 14.00 — Олон түмэнэй ленинскэ университет. 14.30 — «Трудные этажи». — уран hайханай фильм (3-дахи сери). 15.35 — «Шатарай hургуули». 16.45 — Хоккей. Забhарлалгын үедэ «Спортлотогой» тираж. 18.15 — «Манай үе саг» — документальна фильм. 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет. «Дайшалхы ба ажалай ёhо гуримаар хүмүүжүүлхэ». Социалис Ажалай Герой, Советскэ Союзай Герой, механизатор П. Х. Трайнин, Алдар Солын орденой дүүрэн кавалер, Социалис Ажалай Герой, хүдэлмэришэн М. К. Величко, Социалис Ажалай Герой, слесарь В. П. Амашин гэгшэд дамжуулгада хабаадалсана. 19.30 — «Трудные этажи» — уран hайханай фильм (3-дахи сери).

Улаан-Үдэ. 20.35 — Телевизионно hонин. 20.55 — «Элүүр энхэ байлга» — тележурнал. 21.25 — «БАМ, Үбэл-75» — Улаан-Үдын телевидениин очерк.

«Орбита». 21.45 — «Уянгата шүлэг». Максим Рыльский. 22.05—22.15 — Забhарлалга. 22.15 — «Арадай аман зугаа» «наадан» — фильм-концерт. 22.30 — Хоккей. Забhарлалгын үедэ. «Спортлотогой» тираж.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Ерыш наашаа, онтохон» гэhэн дамжуулга үхибүүдтэ хэгдэхэ. 19.00 — «Далайн үнгэнүүд» — документальна фильм.

ПЯТНИЦА, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Коська шандаган ба булаг». «Хэмши?». «Бардам Шарик» — мультфильмнүүдэй программа. (үнгэтэ). 10.35 — «Зимородок» — уран hайханай фильм. 11.50 — «Один за всех, все за одного» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм. (5-дахи сери). 13.25 — Маринин АССР-эй дуу-хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 13.55—14.05 — Забhарлалга. 14.05 — «Социалис [...] нуудай байдал» (үнгэтэ). 14.35 — «Трудные этажи» — уран hайханай фильм (4-дэхи сери). 15.40 — «[...] луушуул» гэhэн дамжуулга. 16.20 — СССР-эй арадай артист И. С. Козловский[...] концерт. 17.15 — «[...]рай уласхоорондын [...]. 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — Маринин АССР-эй дуу, хатарай ансамблиин концерт. 19.30 — «Социалис оро[...]дай байдал». 20.00 — «Трудные этажи». — уран hайханай фильм (4-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 21.05 — Телевизионно hонин. 21.25 — «Байгалай шэмэг» — тележурнал (буряадаар).

СУББОТО, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «[...]ранкин, хүн байгыш!» «[...] болоор наадажа шададаг [...]гаhанай дальбараа» — мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 10.35 — «Таа[...] түрэлхидтэ». 11.15 — «[...] бүүдтэ — ан амитадай [...]гэд тухай». 11.35 — Хоккей. Стокгольмhоо дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм (6-дахи сери). 13.[...] — «Угалзанууд» (үнгэтэ) 13.55—14.05 — Забhарлалга. 14.05 — «Очевидное — вероятное» (үнгэтэ). 15.[...] — Үглөөнэй почто» — [...]жэмтэ программа. 15.35 — «Элүүр энхэ байлга» — [...]дэм дэлгэрүүлгын программа. 16.05 — «Неоткрытые острова» — телевизионно уран hайханай фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 17.10 — «Манай хани басагад» — телеочерк. 17.45 — Илалтын 30 жэлэй ойдо. Документальна фильмүүдэй программа. 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — «Артлото» (үнгэтэ). 20.20 — «Хүн [...]зар дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 20.50 — «Хореографическая поэма» гэhэн фильм-концерт түрүүшынхеэ харуулагдаха. 21.30 — «Советскэ Союз тухай хар[...] айлшадай hанамжа» (үнгэтэ). 21.50—22.00 — Забhарлалга. 22.00 — «Ал[...]нуудтай hүни» — О. Го[...]дсмидай телевизионно зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 30

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 9.30 — «Хө[...]хо» гэжэ программа hуралсагшадта дамжуулагдаха (буряадаар).

«Орбита». 10.45 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 11.[...] — «Һолонго хаанаhаа [...]наб?» (үнгэтэ). 11.30 — Коньки. Медеогой елүүрhээ дамжуулга хэгдэхэ. 12.05 — «Танай гуйлтаар, үхибүүд» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Мишка-коротышка» — мультфильм (7-дохи сери). 13.25 — «Хө[...] зүгэй hайндэр». Санаар уласхоорондын мүрысөөн. Мурманскhаа дамжуулга хэгдэхэ. 13.50—14.00 — Забhарлалга. 14.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 15.[...] — «Киногоор аяншалагшадай клуб (үнгэтэ). 16.00 — «Эб найрамдалда дурасхаал[...]haa» — документальна фильм. Түрүүшынхеэ харуулагдаха. 16.50 — «Дайнай үеын дурасхаалда». «Хүн [...] хуби заяан» — уран hайханай фильм. 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — Л. Минкус. «Дон Кихот» гэжэ балет[...] үенүүд. 19.35 — «Уянгата шүлэг». Михаил Лу[...]. 20.15 — «Хуhанууд [...]гэр» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм (үнгэтэ). 20.25 — «Хүдөөгэй час». 21.25 — «Орэра» дуунай-инструментальна ансамблиин концерт (үнгэтэ). 21.50—22.00 — Забhарлалга. 22.00 — Уласхоорондын hонин. 22.30 — «Экранда — кинокомеди» «Запасной игрок» — уран hайханай фильм. (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — СССР-эй арадуудай зургаадахи спартакиада. Бокс. Ташкентhээ дамжуулга хэгдэхэ.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — [...] хүүгэй областнин [...] театрай табиhан зүжэг [...]руулагдаха.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБИДЕ[...]

Спорт ТОБШОХОНООР...

★ ДҮРЭ БУЛЯАЛДААТА барилдаагаар хүдөө ажахын институдуудай студентнэрэй дунда СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн hаяхан Махачкала хотодо болож дүүрэбэ. Хүдөө ажахын дээдэ hургуулинуудай 26 команда энээндэ хабаадаhан байна.

Алас-Дурна зүгэй зоныг чемпион — Буряадай хүдөө ажахын институдай суглуулагдамал команда зургаадахи hуури эзэлбэ.

Манай хүдөө ажахын институдай физическэ хүмүүжүүлгын кафедрын багша, спортын мастер Геннадий Махутов бүхы уулзалгадаа диилэжэ, хүдөө ажахын институдай студентнэрэй дунда СССР-эй чемпион болоо. Тиихэдэ студентнэр Гармажаб Цыренов, Илья Гармаев хоёрдохи, харин Николай Чагдуров гурбадахи hууринда гараhан байна. Эдэнэй иимэ ехэ амжалтада институдай барилдаашадай ахалагша, тренер спортын мастер В. В. Баймеев ехэ габьяатай юм.

★ БОКСООР эдиршүүлэй дунда «Урожай» бүлгэмэй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн Түнхэнэй аймагай түб hуурин — Хэрэн тосхондо болобо. Буряадай хүдөө ажахын институдай, Ивалгын гидромелиоративна техникумэй, Хэжэнгын, Яруунын, Сэлэнгын, Түнхэнэй, Зэдын, Хоринн аймагуудай 102 эдир боксёр чемпионой нэрэ селодо хүртэхын түлөө ринг дээрэ гаража, хаба шадалаа, шадабаряа туршаhан байна.

Эдир боксёрнууд наhанай хоёр бүлэгөөр мүрысөө. Ахa наhанай эдиршүүлэй дундаhаа хүдөө ажахын институдай студентнэр эрхимлэбэ. Түнхэнэй аймагай, Ивалгын гидромелиоративна техникумэй боксёрнууд удаадахи hууринуудта гараба. Бага наhатан сооhоо Түнхэнэй хүбүүд илаhан байна. Яруунын, Хорнин аймагуудай хүүгэдэй спортын hургуулиин хүмүүжэмэлнүүд шангай удаадахи hууринуудые эзэлээ.

Буряадай хүдөө ажахын институдай студент Самбуев, Түнхэнэй боксёрнууд Ооодуллин, Крылов гэгшэд hайн техникэтэй байhанаа харуулба.

★ РСФСР-эй арадуудай зунай зургаадахи спартакиадын тоосоогоор эдиршүүлэй дунда стол дээрэ наададаг теннисээр Россин Федерациин түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн мартын 23—25-да Чебоксары хотодо нээгдэхэнь.

Республикымнай хүүгэдэй спортын hургуулиин хүмүүжэмэлнүүд — Е. Бутина, Н. Серышева, Е. Намсараева, Н. Попов, О. Плутт болон бусад энэ мүрысөөндэ хабаадаха байна.

Хүүгэдэй спортын hургуулиин тренер Пётр Фёдорович Новак эдэнине hорино.

★ ШАТАРААР «Урожай» бүлгэмэй областной Соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үсэгэлдэр Буряадай Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникумэй байшан соо эхилбэ.

Буряадай хүдөө ажахын институдай, хүдөө ажахын техникумэй, Ивалгын гидромелиоративна техникумэй бэрхэ шатаршадhаа гадна, республикын хэдэн аймагуудай 10 гаран суглуулагдамал команда тэрээндэ хабаадана.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

Манай адрес, телеф[...]
г. Улан-Удэ, ул. Ленина[...]
Телефоны: редак[...] 2-54-54, приёмная — 2[...] зам. редактора — 2[...] зам. редактора — 2[...] отв. секретаря — 2[...] секретариат — 2-66-7[...] делы: партийной жиз[...] 2-60-91, сельского [...]ва — 2-64-36, 2-63[...] паганды и агитации — 2[...] промышленности и [...]тельства — 2-61-35, [...]ского строительства и [...] 2-69-58, культуры и [...] 2-60-21, писем и сел[...] 2-67-81, информации [...] 2-34-05, общественн[...]ёмная — 2-56-62, [...] бюро — 2-57-63, корр[...]ская — 2-35-95, фото[...]тория — 2-33-61.

 □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04424. Заказ №[...]